Jaarverslag
Koninklijke Hondenbescherming

2015

CBF KEUR VOOR GOEDE DOELEN

honden bescherming
KONINKLIJK SINDS 2012

VOORWOORD

Je hoort het vaak: 'de tijd vliegt'! Zo ervaren wij het ook bij de Koninklijke Hondenbescherming. Er is altijd zo veel te doen. Voor we het weten, is er weer een jaar voorbij gevlogen. Voor de Koninklijke Hondenbescherming is 2015 niet alleen een druk, maar ook een veelbewogen jaar geweest. Er is – al vroeg in het jaar – een schets gemaakt van de knelpunten met honden in Nederland in de huidige tijd. Met dank aan velen in het veld met wie zeer waardevolle gesprekken zijn gevoerd. Op basis daarvan heeft de organisatie haar toekomstvisie en meerjarenbeleidsplan voor de komende drie jaar geformuleerd. Tijd vliegt niet alleen. Tijden veranderen ook.

In onze samenleving zijn veel verantwoorde en liefhebbende hondenbazen. Helaas zijn er ook mensen die geen hondenliefhebber zijn, maar wel een hond nemen. Vaak op verkeerde gronden en met een verkeerd beeld in hun hoofd van hoe het is om een hond te houden. Als de hond er eenmaal is, gaat het mis, soms heel erg mis. Wat veel hondenleed tot gevolg heeft. Juist die mensen bereiken we met traditionele voorlichting nog te weinig. Dat kan zo niet langer. De Koninklijke Hondenbescherming trekt daarom vanaf 2016 de stoute schoenen aan. Zij gaat twee activiteiten starten die in het Verenigd Koninkrijk hun waarde hebben bewezen: een educatief project voor jongeren van lagere opleidingsniveaus en een project speciaal voor aandachtswijken. Zo hoopt ze misstanden met honden voordat ze ontstaan, of als ze net ontstaan, in de kiem te smoren. Dat is beter voor de hond, de samenleving en de hondenbezitter. Uiteraard starten we met onderzoek en pilots, om te zorgen dat het voorbeeld uit het Verenigd Koninkrijk goed past op onze samenleving.

De Koninklijke Hondenbescherming gaat dus nieuwe wegen bewandelen, maar ze gaat ook afscheid nemen van activiteiten. Omdat het aantal honden in de asielen terugloopt en het aantal beroepen op het noodfonds voor asielen al sinds jaar en dag relatief laag is, stopt de Koninklijke Hondenbescherming met het noodfonds voor asielen. Hulp bij het voorkomen van de gang naar het asiel door honden die daar moeilijk kunnen aarden en moeilijk een nieuw thuis vinden, lijkt passender en effectiever. De Koninklijke Hondenbescherming wil zich daar voor de volle honderd procent voor gaan inzetten, middels de bovengenoemde nieuwe projecten. Ook noodhulp aan honden van particulieren stopt. Het risico dat daarmee onbedoeld onverantwoord hondenbezit wordt gestimuleerd is te groot en de afgelopen jaren zijn veel fondsen ontstaan waar financieel onvermogenden een beroep op kunnen doen.

Intensief is ook geweest het traject dat met de Inspectiedienst Gezelschapsdieren is bewandeld. Dit traject is al geruime tijd geleden gestart. Sinds jaar en dag heeft de Koninklijke Hondenbescherming een eigen inspectiedienst die optreedt tegen dierverwaarlozing en -mishandeling. Bij het instellen van het 'convenant samenwerking dierhandhaving' in 2011, heeft de organisatie deze dienst in stand gehouden – in afwachting van de ontwikkelingen op dit gebied. Met de positieve start van de partijen binnen het convenant, is de KHB een oriëntatieproces gestart om te bezien wat haar optimale bijdrage aan handhaving op dierverwaarlozing en -mishandeling kan zijn. Daarbij is ook overleg gepleegd met de Dierenbescherming. In 2015 is dit traject in een stroomversnelling geraakt. De Koninklijke Hondenbescherming zal in 2016 de knoop doorhakken over de optimale bijdrage van haar organisatie aan het bestrijden van verwaarlozing en mishandeling, maar wil op deze plaats graag haar waardering uitspreken over de inzet van de inspecteurs – allen gepensioneerde vrijwilligers - door de jaren heen.

Bij de senioren is het ook een druk jaar geweest, einde van het jaar is de 200ste plaatsing gevierd, kort nadat de grijze snuiten kleurrijke portretten hebben geverfd in een bijzondere activiteit, waarover u in dit jaarverslag meer leest. Ook over Dutch Cell Dogs en het onderzoek door de Rijksuniversiteit Groningen leest u meer. Het jaar is voorbij gevlogen, maar de kansen om hondenwelzijn en verantwoord hondenbezit te promoten zijn met vele handen gegrepen! Wij danken iedereen die daaraan heeft bijgedragen heel hartelijk, ook namens alle honden!

Den Haag, 13 juni 2016

Ir. Ineke R. van Herwijnen
Directeur Koninklijke Hondenbescherming

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG **6**
Koninklijke Hondenbescherming **8**
Algemeen 8
Doelstelling 8
Organisatievoering **10**
Organisatie 10
Bestuur 10
Kantoor 12
Personeel 12
Vrijwilligersbeleid 12
Overig 12
Bezoldiging directeur 12
Verantwoordingsverklaring 13
Bestuur 13
Besteding middelen 13
Omgang met belanghebbenden 13
CBF-keurmerk 15
Publicatie jaarverslag en jaarrekening 15
Leden 15
Sponsoren 16
Risico's en risicobeheersing **17**
Algemene risico's 17
Financiële risico's en fraudepreventieve maatregelen 18
Verwacht vermogensscenario 19
Proces van risicomanagement 19
Welzijnsactiviteiten **20**
Inspectie op verwaarlozing en mishandeling 20
Opvang en herplaatsingsbevordering oudere honden 21
Steun opvanginstanties en honden bij financiële nood 23
Activiteiten ter bevordering verantwoord hondenbezit **24**
Beïnvloeding maatschappelijke ontwikkelingen, wet en regelgeving 24
Bevorderen adoptie herplaatsingshonden 24
Bevorderen goed gedrag en gezondheid van de hond 24
Tegengaan malafide hondenhandel, onverantwoorde aanschaf 24
Voorkomen dier/kindermishandeling 25
Voorkomen overlast en gedragsproblematiek hond 25
Onderzoek en ontwikkeling 28
Voorlichting 29
Bevorderen adoptie herplaatsingshonden 29
Bevorderen goed gedrag en gezondheid van de hond 29
Tegengaan malafide hondenhandel 29
Tegengaan onverantwoorde aanschaf hond 30
Voorkomen dier/kindermishandeling 30
Voorkomen overlast en gedragsproblematiek hond 31
Vaste voorlichtingsmiddelen 31

Financiën **34**
Algemeen 34
ANBI 34
Besteding aan doelstelling 34
Kosten en baten eigen fondsenwerving 34
Kosten beheer en administratie 34
Beleggingsbeleid 34
Toelichting jaarrekening 35
Evaluatie 2015 **36**
Organisatieniveau 36
Financieel niveau 36
Activiteitenniveau 36
Strategie 2016 **37**
Organisatieniveau 37
Financieel niveau 37
Activiteitenniveau 37
Begroting staat van baten en lasten 2016 **38**

JAARREKENING **40**
Balans per 31 december 2015 41
Staat van baten en lasten over 2015 43
Kasstroomoverzicht 44
Toelichting behorende tot de jaarrekening 2015 46
Lastenverdeling 50
Toelichting op de balans per 31 december 2015 52
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2015 62
Overige gegevens 70
Controleverklaring 72

BESTUURSVERSLAG
KONINKLIJKE HONDENBESCHERMING

KONINKLIJKE HONDENBESCHERMING
Algemeen
De Koninklijke Hondenbescherming is bij notariële akte opgericht op 22 februari 1912. De statuten zijn laatstelijk gewijzigd op 24 juli 2013 bij notariskantoor Van Wijk, Gorsira & Tacken gevestigd te Wassenaar.

De vereniging is gevestigd aan de Statenlaan 108, 2582 GV Den Haag. De rechtsvorm is vereniging. De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Haaglanden onder nummer 40409239.

Doelstelling
Volgens artikel 2 van de statuten heeft de vereniging tot doel

- de eerbied voor het leven van alle huisdieren te bevorderen en in het bijzonder de eerbied voor het leven van de hond, het dier dat in de loop der eeuwen als huisdier volkomen afhankelijk van de mens is geworden;
- onverkorte handhaving van de -vooral door haar streven bereikte- huidige wettelijke bepalingen ter bescherming van de hond;
- bestrijding van misbruiken en wantoestanden die zich kunnen voordoen bij
  - het fokken en/of vermeerderen van honden;
  - de handel alsmede in- en uitvoer van honden;
  - de onderbrenging in asiels en/of pensions van honden;
  - het verrichten van proeven op honden;
  - het houden van wedstrijden met honden;
  - het africhten van honden voor welk doel dan ook;
  - het verrichten van arbeid door en de bewaking en/of beveiliging met honden;
  - de vervuiling van de leefomgeving van honden;
  - het zich ontdoen van en de beëindiging van het leven van honden.

- In het algemeen zal de vereniging zich verzetten tegen toestanden, handelingen en nalatigheden, die het welzijn van de honden in gevaar brengen of kunnen brengen en de mens onwaardig zijn.
- Teneinde de hiervoor vermelde doelstellingen te bereiken casu quo te handhaven heeft de vereniging mede tot taak –al dan niet met andere dierenbeschermingsorganisaties- het in stand houden en coördineren van een landelijke inspectiedienst.

Missie
De Koninklijke Hondenbescherming gelooft dat samenleven tussen mens en hond beter kan en moet. Daarom is haar missie welzijn van honden in Nederland te vergroten en verantwoord hondenbezit te stimuleren, zodat voor de hond, de hondenbezitter en de omgeving het leven rijker wordt.

Visie
Honden kunnen in de handen en het thuis van een verantwoorde hondenbaas een goed leven leiden, een leven in welzijn. Honden zijn prachtige dieren die hun eigenaar veel levensplezier en gezondheids-voordelen kunnen geven. Verantwoord hondenbezit draagt bovendien bij aan een betere samenleving.

Samenleven met honden behoort al vele jaren bij onze samenleving. (Deze is zelfs deels ontstaan dankzij het samenleven met honden. Als hoeder, herder, bewaker en bijvoorbeeld als hulp tijdens de jacht, maakten honden ons werk lichter en daarmee vooruitgang mogelijk.) De huidige leefstijl van de mens en de maatschappij van vandaag de dag maken een leven in welzijn voor de hond en verantwoord hondenbezit echter geen vanzelfsprekendheid. Drukke leef-schema's en trends brengen nieuwe uitdagingen en belemmeren het bereiken van een voldoende niveau van hondenwelzijn.

Een verantwoord hondenbezitter kan zijn hond de tijd, aandacht, verzorging, opvoeding en begeleiding bieden die de hond verdient, waardoor het welzijn van de hond gegarandeerd is en de hondenbezitter en diens omgeving de hond verwelkomen als meerwaarde in hun leven. Een verwelkomende samenleving op

haar beurt, biedt de hond en diens begeleider voldoende ruimte om samen mooie avonturen te kunnen beleven en de hond op een verantwoorde manier hond te laten zijn.

Ambitie

De Koninklijke Hondenbescherming wil als mediator tussen hond, hondenbezitter en diens omgeving, het welzijn van de hond vergroten en het leven van de hond, diens eigenaar en zijn omgeving rijker maken.

Kernwaarden

De Koninklijke Hondenbescherming is sterk in het verbeteren van de situatie van het dier "in de context". Ze werkt niet activistisch, of met tegenkracht, maar met (al dan niet prikkelende) "meekracht". Door de mens te beïnvloeden, verbetert ze de situatie van het dier. De laatste jaren heeft de organisatie ingezet op het verstevigen van voorlichtende kennis en kunde, niet in de laatste plaats middels subsidie voor wetenschappelijk onderzoek naar impulsaankoop van honden. De kernwaarden van de KHB zijn: deskundig, integer en alert.

Deskundig

De Koninklijke Hondenbescherming is een deskundige organisatie die de deskundigheid van haar medewerkers doorontwikkelt, professioneel in haar werkveld optreedt en middels onderzoek en ontwikkeling de kennis over honden en hondenbezit verder (helpt) ontwikkelen.

Integer

De Koninklijke Hondenbescherming is een betrouwbare partner die met verstand beslissingen neemt en uitdraagt.

Alert

De Koninklijke Hondenbescherming is alert op maatschappelijke ontwikkelingen die voor honden(welzijn), hondenbezitters en de samenleving relevant zijn.

ORGANISATIEVOERING
Organisatie
De Koninklijke Hondenbescherming wordt als vereniging door het bestuur bestuurd. De Algemene Ledenvergadering (ALV) fungeert als toezichthoudend orgaan. De directeur van de organisatie stuurt het kantoor aan, waar twee beleidsmedewerkers, de bureaumedewerker en de financieel medewerker werkzaam zijn. Het merendeel van deze medewerkers werkt parttime, zoals in de paragraaf 'Kantoor' op pagina 7 is terug te vinden.

De inspecteurs van de Inspectiedienst vallen onder de directeur van de Inspectiedienst Gezelschapsdieren (IDG). Zij zijn allen vrijwilligers. Onderstaand organogram toont hoe de Koninklijke Hondenbescherming (verkort: Hondenbescherming) georganiseerd is.

Bestuur
De samenstelling van het bestuur is in 2015 als volgt:

Dhr. mr. T. Bosch	voorzitter	(zitting sinds 2013)
Dhr. R. de Vink	penningmeester	(zitting sinds 2013)
Mw. mr. A.M. Le Haen	secretaris	(zitting sinds 2012)
Mw. mr. B.E.V. Langeler	bestuurslid	(zitting sinds 2009)
Dhr. K.P. Lock MSc.	bestuurslid	(zitting sinds 2013)
Dhr. mr. G. van Slooten	bestuurslid	(zitting sinds 2013)
Dhr. drs. J.J. Smit	bestuurslid	(zitting sinds 2010)

De bestuursleden nemen op vrijwillige basis deel aan het bestuur van de Koninklijke Hondenbescherming. Hiervoor ontvangen zij geen vergoedingen. De bestuursleden vallen onder het algemene vrijwilligersbeleid van de vereniging.

Mevrouw Le Haen en de heer Smit hebben vanwege een druk eigen bedrijf helaas in 2015 aangegeven hun bestuurswerk te moeten stoppen.

De directeur van de Koninklijke Hondenbescherming heeft in het jaar 2015 als onbezoldigde nevenfunctie vervuld: adviseur van Certipet. De directeur van de Inspectiedienst Gezelschapsdieren (IDG) en de bestuursleden van de Koninklijke Hondenbescherming hebben geen relevante nevenfuncties. De heer de Vink, penningmeester, is werkzaam bij ABN AMRO Mees Pierson. De heer Smit, bestuurslid, heeft een dierenkliniek in Den Haag.

De bestuursleden worden benoemd tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV) voor de duur van drie jaar. Deze bestuurstermijn van drie jaar kan maximaal vier maal verlengd worden. Bestuursleden leggen tijdens de ALV verantwoording af aan de (aanwezige) leden voor het gevoerde financiële beleid en beheer. Op 10 juni 2015 hebben de aanwezige leden ingestemd met het dechargeren van het bestuur voor het gevoerde beleid en beheer over 2014. In 2016 vindt de ALV plaats in juni. De datum van de ALV wordt gecommuniceerd via het nieuwsmagazine van de organisatie.

Het bestuur is in het verslagjaar 2015 zeven maal bijeen geweest om te vergaderen. Daarnaast is op 21 maart een beleidsdag gehouden ter voorbereiding van het meerjarenbeleidsplan 2016-2018. De jaarrekening 2014 en de begroting voor 2015 zijn in de ALV van 10 juni 2015 goedgekeurd en definitief vastgesteld. Het bestuur heeft op 26 januari 2016 haar functioneren geëvalueerd over het verslagjaar. De resultaten van deze evaluatie zijn opgenomen in het verslag van de betreffende vergadering.

De financiële/kascommissie wordt in 2016 mogelijk omgevormd naar een audit commissie. Gesprekken hierover zijn in 2015 gestart. De heer Leembruggen heeft in 2015 afscheid genomen als lid van de commissie, na zeer veel jaren trouwe inzet. De heer Jan Bos, Chief Financial Officer PostNL, is in 2015 benoemd als lid. De leden van de financiële/kascommissie ontvangen hiervoor geen vergoedingen.

Begin 2016 heeft een overleg met de Manders-Brada stichting plaatsgevonden. Daarbij is onder andere gesproken over de Inspectiedienst Gezelschapsdieren en steun aan asielen en opvanginstanties.

Kantoor

Personeel

Eind 2015 is het totaal aantal medewerkers in dienst bij de Koninklijke Hondenbescherming vijf. Het merendeel is actief als parttimer, in totaal zijn er 3,7 FTE. Vanaf 2015 neemt de medewerker voor financiële zaken per week twee arbeidsuren extra op in haar takenpakket, uren die gedurende een langere tijd niet ingevuld waren, maar wel noodzakelijk zijn gebleken voor goede voortgang van de werkzaamheden op dit gebied. De bureaumedewerker neemt eind 2015, na acht jaar, afscheid van de organisatie. Een nieuwe medewerker wordt begin 2016 verwelkomd. Medewerkers worden in hun persoonlijke ontwikkeling begeleid middels persoonlijke ontwikkelplannen. Er is door het bestuur voor de medewerkers een ARBO-beleid geformuleerd. Elk jaar zijn er één of meerdere studenten bij de organisatie welkom die zich overwegend met dierinhoudelijke onderwerpen bezighouden.

Vrijwilligersbeleid

Bestuursleden, standmedewerkers en overige vrijwilligers vallen onder het vrijwilligersbeleid van de vereniging. Het beleid is gebaseerd op de algemeen geldende regels die door de fiscus hiervoor zijn vastgesteld. Voor de inspecteurs geldt een aparte regeling, die in 2015 herzien is. Bij de Algemene Ledenvergadering van 2015 wordt het reglement IDG vastgesteld, dat vastlegt op welke wijze de Inspectiedienst haar taken uitvoert en hoe zij in de organisatie is ingebed.

Overig

Om de duurzaamheid van de organisatie te bevorderen is in 2015 duurzame verlichting aangebracht op de werklocatie van de Koninklijke Hondenbescherming.

Bezoldiging directeur

Het bestuur heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld voor de directeur die als parttimer in vaste dienst is van de organisatie. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. Tijdens de bestuursvergadering van januari 2015 is door het bestuur gesproken over functioneren en bezoldiging van de directeur. Deze evaluatie is positief geweest en er zijn geen aanleidingen gevonden om het bezoldigingsbeleid te wijzigen.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de Koninklijke Hondenbescherming de 'Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen' van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI) en de Code Wijffels. Deze adviesregeling geeft zwaartecriteria en een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie is uitgevoerd door het bestuur. Het voor de toetsing aan VFI-maxima relevant werkelijk jaarinkomen van de directeur bedraagt voor de directeur in 2015 €44.400 (0,56 FTE/12 maanden). De beloning blijft daarmee binnen VFI-maxima. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging wordt in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten. De bezoldiging bestaat uit loon, betaalde sociale verzekerings- en pensioenpremies en belaste vergoedingen voor reiskosten.

Verantwoordingsverklaring
Bestuur
Het bestuur van de Koninklijke Hondenbescherming is belast met het besturen van de vereniging. Het bestuur houdt toezicht op het behalen van gestelde doelen en de wijze waarop deze worden bereikt. Middels het jaarverslag wordt hierover verantwoording afgelegd. Een samenvatting van het jaarverslag wordt onder de leden verspreid voordat de jaarlijkse algemene ledenvergadering (ALV) plaatsvindt. De ALV fungeert als het toezichthoudende orgaan van de organisatie. Deze verleent het bestuur jaarlijks decharge voor het gevoerde (financiële) beleid.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het beleid van de vereniging en stelt de financiële richtlijnen vast. Tijdens de jaarlijkse ALV wordt het beleid uiteengezet en de begroting voor het betreffende jaar voorgelegd.

Uitvoering van het vastgestelde beleid ligt in handen van de directeuren Koninklijke Hondenbescherming en IDG. Het bestuur voert hierover controle en heeft de eindverantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding. Het functioneren van de directeur Koninklijke Hondenbescherming wordt jaarlijks geëvalueerd.

Benoeming van bestuursleden geschiedt tijdens de ALV op voordracht. Bij de samenstelling van het bestuur wordt getracht diverse belangrijke disciplines vertegenwoordigd te laten zijn.

Besteding middelen
De Koninklijke Hondenbescherming en de leden van haar bestuur werken continu aan een optimale besteding van middelen zodat ze effectief en doelmatig haar doelstellingen kan realiseren. Richtinggevend zijn hierbij de statuten van de vereniging. Jaarplannen en meerjarenplannen geven aan welke doelen zijn gesteld in de betreffende periodes. Evaluaties met betrekking tot het behalen van gestelde doelen worden weergegeven in het jaarverslag en in evaluatiedocumenten. Het jaarverslag is na de ALV beschikbaar op de website van de organisatie.

De middelenbesteding wordt vastgelegd in een jaarlijkse begroting. Door de kantoormedewerker van de Koninklijke Hondenbescherming wordt een administratie bijgehouden van binnengekomen nalatenschappen. Zij voert ook de ledenadministratie waarin de gegevens van de leden worden geregistreerd. De financieel medewerker voert de boekhouding, welke aan het einde van het jaar aan een accountantscontrole wordt onderworpen.

Omgang met belanghebbenden
De belangrijkste belanghebbenden van de Koninklijke Hondenbescherming zijn als volgt onder te verdelen.
A) (Meewerkende) belanghebbenden die het werk mede mogelijke maken:
- Adoptanten van honden in de opvang voor oudere honden
- Donateurs
- Erflaters
- Leden
- Vrijwilligers
- (Samenwerkings)partners
- Sponsors

B) (Ontvangende) belanghebbenden die middels de activiteiten van de Koninklijke Hondenbescherming bereikt (moeten) worden:
- Honden (in nood)
- Hondenbezitters (in spé)
- De maatschappij (ouders van kinderen, kinderen, recreanten, buurtgenoten van hondenbezitters, gemeenten, overheid, etc.)

De Koninklijke Hondenbescherming en de leden van haar bestuur streven naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

Voor de meewerkende belanghebbenden is de organisatie van maandag tot en met donderdag tussen 9.30 en 14.30 telefonisch en per mail bereikbaar. Regelmatig worden via deze kanalen vragen beantwoord en komt er feedback binnen. Deze feedback wordt – indien nodig – doorgespeeld naar de verantwoordelijk

medewerker. Omdat de organisatie klein is, zijn de lijnen kort en komen gegevens snel en makkelijk bij de juiste persoon terecht.

Nieuws van en over de organisatie wordt gedeeld met de meewerkende belanghebbenden via de website en sociale mediakanalen. Vaak verschijnt meermaals per week een bericht. Daarnaast is er voor de leden van de vereniging drie maal per jaar het nieuwsmagazine en ontvangen adoptanten van oudere honden twee maal per jaar de adoptantenkrant. Bij de mei editie van het nieuwsmagazine wordt een samenvatting van het jaarverslag verstuurd. Deze editie gaat ook naar alle donateurs. Vrijwilligers ontvangen een kerstattentie en adoptanten en relaties ontvangen in deze periode een nieuwjaarswens.

Eén maal per jaar wordt de ALV georganiseerd waarin het bestuur verantwoording aflegt over het gevoerde beleid en de leden hun wensen, vragen en klachten met het bestuur delen. Voor de inname en afhandeling van klachten is een klachtenprocedure opgesteld die op de website is geplaatst van de organisatie.

Wanneer nabestaanden van erflaters of fondsen er prijs op stellen, worden zij naar wens geïnformeerd over de activiteit of het project waaraan gedoneerd is.

Met (samenwerkings)partners worden nieuwsbrieven uitgewisseld. Daarnaast is er elk kwartaal tot elke week contact over lopende zaken, afhankelijk van wat de activiteiten op dat moment vragen. Sponsors ontvangen het nieuwsmagazine 'Hond' en worden geïnformeerd over projecten of activiteiten die hen in het bijzonder aangaan.

De ontvangende belanghebbenden die middels de activiteiten van de Koninklijke Hondenbescherming bereikt (moeten) worden, worden betrokken bij het opzetten van nieuwe activiteiten middels bijvoorbeeld focusgroepen. Daarnaast is voor hen van maandag tot en met donderdag tussen 9.30 en 14.30 de organisatie telefonisch en per mail bereikbaar. Voor de te bereiken doelgroepen is daarnaast de combinatie van website (en overige digitale communicatiemiddelen) en sociale media erg belangrijk. Via de sociale media vindt ook veel uitwisseling plaats van gedachten, ideeën en problematieken.

CBF-keurmerk
Sinds 2006 is de Koninklijke Hondenbescherming drager van het CBF-keurmerk (CBF-Keur) voor goede doelen. Het CBF houdt sinds 1925 gegevens bij over fondsenwerving en goede doelen in Nederland. Daarnaast houdt het CBF toezicht op goede doelen in Nederland. Als een goed doel aan de criteria van het CBF voldoet, krijgt ze een stempel van goedkeuring.

Het CBF heeft in 2015 een tussentijdse hertoetsing uitgevoerd, die positief is geweest.

Publicatie jaarverslag en jaarrekening
Leden van de Koninklijke Hondenbescherming ontvangen ongeveer zes weken voor de Algemene Ledenvergadering middels het nieuwsmagazine een samenvatting van het jaarverslag en de jaarrekening. Tevens maakt het bestuur via dit nieuwsmagazine haar doelstellingen voor het nieuwe jaar bekend. Als de leden tijdens de ALV zowel het jaarverslag als de jaarrekening goedkeuren, wordt het verslag gepubliceerd op de website van de organisatie.

Leden
De vereniging telt in januari 2015 2271 leden en in januari 2016 2179 leden. Leden betalen in 2015 een contributie van minimaal vijftien euro per jaar. Aan leden die middels een automatische incasso hun lidmaatschapsgeld voldoen wordt een korting verleend van twee euro en vijftig eurocent. In 2015 hebben zich 36 nieuwe leden aangemeld en zijn 128 leden uitgeschreven. Het aantal adoptanten van seniorenhonden is begin januari 2016 206.

Behalve leden en adoptanten, kent de Koninklijke Hondenbescherming ook donateurs. Allen is de organisatie erg dankbaar voor hun steun. Leden ontvangen drie maal per jaar het nieuwsmagazine. Donateurs ontvangen in het voorjaar het nieuwsmagazine. Hierin is de samenvatting van het jaarverslag opgenomen. De overige nieuwsmagazines ontvangen zij niet, in tegenstelling tot de leden. Adoptanten ontvangen twee maal per jaar de adoptantenkrant met nieuws uit de opvang voor oudere honden.

Sponsoren

Nederlandse Databank Gezelschapsdieren

De NDG (stichting Nederlandse Databank Gezelschapsdieren) maakt al sinds de start van het opvang project oudere honden dit project mede mogelijk.

Stichting Nederlandse Databank Gezelschapsdieren

NDG

Sponsor van de seniorenopvang

Digidoek

Sinds 2010 maakt Digidoek.nl het mogelijk dat de Koninklijke Hondenbescherming een bedankje kan sturen aan donateurs die meer dan twee honderd euro doneren. Dit bedankcadeau wordt kosteloos ter beschikking gesteld door Digidoek.nl.

Digidoek.nl

je leukste foto op doek

De Koninklijke Hondenbescherming bedankt haar sponsoren hartelijk voor het mede mogelijk maken van haar activiteiten!

RISICO'S & RISICOBEHEERSING
Algemene risico's
De Koninklijke Hondenbescherming heeft als rechtsvorm vereniging. Dit betekent dat het bestuur jaarlijks verantwoording aflegt aan de leden middels de algemene ledenvergadering (ALV). De leden hebben dus een toezichthoudende rol. Op financieel gebied zijn er aanvullende toezichthoudende rollen. Hierover is meer te lezen in de paragraaf 'Financiële risico's'.

Iedere goede doelen organisatie kent risico's en bedreigingen. Zo hebben als gevolg van de economische crisis, steeds meer huishoudens weinig bestedingsruimte. Bedrijven verkeren eveneens vaker in zwaar weer, waardoor sponsoring budgetten kleiner zijn. Geven aan een goede doelenorganisatie vermindert daardoor. Net als andere goede doelen ontvangt de Koninklijke Hondenbescherming met enige regelmaat opzeggingen als gevolg van 'onvoldoende financiële middelen om te steunen'. Andere maatschappelijke trends raken de organisatie ook, zoals verhoudingsgewijs meer multiculturaliteit (waarbij soms minder of andere connectie met honden speelt), meer individualisme en minder lange termijn steun aan goede doelen.

Deze risico's tracht de organisatie beheersbaar te maken door in te zetten op nalatenschapswerving. Zo is in 2015 de brochure over nalaten aan de organisatie beschikbaar geweest en is geadverteerd in de 'Geef om uw Regio' gids. Daarnaast doet ze sinds 2012 jaarlijks een concrete, afgebakende hulpvraag aan het einde van het jaar. Hiermee speelt ze in op de wens om korte termijn steun te verlenen, die steeds meer gevers kenmerkt. Eind 2015 is steun gevraagd om statushonden een betere kans te geven op een fijn hondenleven.

In 2015 heeft het bestuur besloten om in 2016 te gaan bezien op welke wijze ledenbehoud en –werving vormgegeven kan worden op een wijze die past bij de organisatie en haar wens om zich vooral te oriënteren op de activiteiten voor de honden. Het gestaag teruglopende ledental, maakt dit echter noodzakelijk.

Sterkte-zwakte analyse
Sterk aan de Koninklijke Hondenbescherming is dat het een stabiele, degelijke, objectieve en professionele organisatie is in het werkveld. Er is geen andere organisatie die alleen hond-specifiek opereert. De borging van kennis op het gebied van zowel diermanagement/ verzorging/ hulpverlening, gedragskunde en wetgeving is eveneens tamelijk uniek. De organisatie heeft een lange geschiedenis van bekwaam en tactvol handelen en resultaten bereiken.

Als relatief kleine organisatie gedraagt ze zich 'groot'. Zo is de Koninklijke Hondenbescherming drager van het volwaardig CBF-Keurmerk en is ze lid van de goede doelen organisatie, VFI. Uiteraard heeft ze ook de ANBI-status.

Het behoudende en stabiele karakter van de organisatie maakt het oppakken van 'grote kansen' een aandachtspunt. Zowel qua aangaan van nieuwe activiteiten als qua oppakken van grootse PR-projecten is de organisatie voorzichtig. Enerzijds beperkt dit risico's. Anderzijds vergroot het het risico van onvoldoende naamsbekendheid en ledenwerving/behoud. De kleine schaal van de organisatie maakt het creëren van slagkracht sowieso een uitdaging. Mankracht en middelen zijn beperkt en moeten daarom extra verstandig ingezet worden. De kleine schaal waarop de organisatie opereert maakt ook dat het uitvoeren van uitgebreide evaluaties minder makkelijk is. Enquêtes uitzetten onder representatieve steekproeven is bijvoorbeeld alleen haalbaar bij grote schaal van projecten en het investeren van veel financiële middelen. Dit is voor de Koninklijke Hondenbescherming lastig realiseerbaar.

Leerpunten uit evaluaties
Evalueren doet de organisatie uiteraard wel op activiteit en output niveau. Waar mogelijk wordt aan outcome meting gedaan, maar dit is vanwege schaal en kosten niet altijd realiseerbaar. Een van de

leerpunten van de afgelopen jaren is dat onder de activiteit 'voorlichting' goede voorlichtingsmiddelen worden gemaakt. Vanwege het beperkte budget wordt echter relatief weinig geïnvesteerd in promotie daarvan. Op basis van met name 'free publicity' is in het verleden getracht een zo groot mogelijk deel van de doelgroep te bereiken. Onder andere bij de 'Ruim je Rot' App is gebleken dat naast 'gratis aandacht' betaalde promotie onontbeerlijk is om moderne voorlichtingsmiddelen breder te verspreiden. In 2014 en 2015 is daarom bij de campagnes ook betaalde promotie ingezet om voorlichtingsboodschappen verder en breder te verspreiden. Gezien de krappe budgetten hiervoor, blijft het echter een kwetsbaar punt.

Grote kansen oppakken
Sinds 2014 zijn, dankzij ontvangen nalatenschappen, twee extra activiteiten opgepakt. Stichting Dutch Cell Dogs wordt gesteund bij het bereiken van haar missie. Asielhonden krijgen meer en betere herplaatsingskansen dankzij de inzet van deze organisatie die in 2015 meer dan 300 asielhonden (her)opgevoed heeft. De Koninklijke Hondenbescherming is blij dat middels deze samenwerking meer honden naar een fijn thuis toe zullen gaan en dat professioneel trainen gepromoot wordt.

In 2015 start ook het onderzoek naar structurele oplossingen voor impulsaanschaf waarvoor de Koninklijke Hondenbescherming aan de Rijksuniversiteit Groningen subsidie verleent. Impulsieve aankoop van honden ligt ten grondslag aan veel problematiek, bijvoorbeeld malafide hondenhandel en erfelijkheidsproblematiek. Toch is over het mechanisme achter impulsaanschaf nog onvoldoende bekend. Waarom is het zo lastig om impulsaanschaf tegen te gaan? Op welke wijze kan een potentiële impulsaankoper het beste bereikt worden om de aankoop tegen te gaan? De Koninklijke Hondenbescherming is blij dat de antwoorden gezocht gaan worden. In 2015 is meteen – op basis van de eerste uitkomsten – en dankzij subsidie van het Ministerie van Economische Zaken – de eerste campagne gevoerd om meer mensen te wijzen op wat een hond vraagt, en zo ondoordachte aanschaf tegen te gaan.

Ook voor 2016 zal de Koninklijke Hondenbescherming nieuwe projecten oppakken, waardoor zij het risico van het onvoldoende oppakken van 'grote kansen' minimaliseert. Het (meerjaren)beleidsplan geeft meer inzicht in deze projecten.

Financiële risico's en fraudepreventieve maatregelen
Als vereniging wordt op het bestuur van de Koninklijke Hondenbescherming toegezien door de algemene ledenvergadering (ALV). Aanvullende toezichthoudende rollen worden vervuld door:
- de accountant Van Oeffel die de jaarrekening opmaakt,
- de controlerende accountant Mazars,
- de financiële/kascommissie.

In 2015 is gestart met het bestuderen van een omvorming van de financiële/kascommissie naar een audit commissie.

Om fraude te voorkomen is het proces van fiatteren (directeur), betalen (beleidsmedewerker Hulp en Zorg) en inboeken (financieel medewerker) gescheiden. Correspondentie tussen gefactureerde bedragen en betaalde bedragen wordt extra gecontroleerd wanneer de facturen worden verwerkt.
Voor grotere bedragen wordt met gezamenlijke (teken)bevoegdheid gewerkt. De bevoegdheid van de directeur is aan een maximum gebonden.

Bij het verstrekken van financiële steun wordt in principe aan de bron betaald, zodat fraude met steunbedragen bemoeilijkt wordt.

Wanneer zich fraude voordoet, wordt als volgt gehandeld:
- Fraude door een van de medewerkers op kantoor, anders dan de directeur. Bij opmerking, wordt dit direct gemeld aan de directeur en door de directeur aan het bestuur medegedeeld. Bestuur onderzoekt en gaat over tot passende maatregelen.

- Fraude door de directeur. Bij opmerking, wordt dit direct gemeld aan de financieel medewerker die dit direct aan de penningmeester kenbaar maakt. Bestuur onderzoekt en gaat over tot passende maatregelen.
- Fraude door een of meerdere van de bestuursleden. Bij opmerking, wordt dit direct gemeld aan alle overige bestuursleden. Deze onderzoeken en gaan over tot passende maatregelen.
Van fraudezaken wordt altijd melding gemaakt tijdens de ALV.

De Koninklijke Hondenbescherming besteedt de aan haar toevertrouwde gelden met uiterste zorgvuldigheid zodat ze haar missie kan verwezenlijken. Omdat haar activiteiten zich over meerdere jaren uitstrekken en er jaarlijks minder binnenkomt uit adoptiegelden, contributies en donaties, dan er besteed wordt aan de activiteiten, beheert de organisatie een deel van haar vermogen ten gunste van continuïteit van haar inzet.

In 2012 is besloten om te gaan beleggen op basis van duurzaamheidscriteria die stroken met de missie of maatschappelijke opvattingen van de Koninklijke Hondenbescherming en is om deze criteria te borgen het beheer van de beleggingen uitbesteed aan ABN AMRO - Triodos Mees Pierson.

Er wordt een matig defensief beleggingsbeleid gevoerd, hetgeen conform het advies van de ABN AMRO Mees Pierson bank is vastgelegd in een beleggingsstatuut. Per vermogenscategorie, te weten aandelen, onroerend goed, obligaties en liquiditeiten zijn bandbreedtes vastgesteld en aanvullende criteria om de risico's te beperken. Het beleggingsbeleid van de Koninklijke Hondenbescherming richt zich op het in stand houden van het vermogen om zo exploitatie mogelijk te maken en in de toekomst mogelijk te houden.

Verwacht vermogensscenario
Het vermogen van de Koninklijke Hondenbescherming is ruim voldoende om mogelijke verliezen te kunnen dragen zonder dat de exploitatie in gevaar komt. Op basis van de resultaten over de afgelopen tien jaar kan worden vastgesteld dat de opbrengst uit nalatenschappen een stijgende lijn vertoont. Op basis van een te verwachten gemiddeld positief rendement van 4,7% per jaar en de geleidelijke toename van het saldo van de nalatenschappen is in stand houden van het eigen vermogen het meest waarschijnlijke scenario.

Proces van risicomanagement
Om risico's in beeld te brengen en daarop adequate actie te nemen, heeft het bestuur van de Koninklijke Hondenbescherming in 2013 een risicoanalyse uitgevoerd op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Op basis van deze analyse zijn diverse maatregelen genomen. Zoals in 2014 het aangaan van twee nieuwe steunverleningen aan Dutch Cell Dogs en de subsidie voor het onderzoek aan impulsaanschaf. In hetzelfde jaar is gestart met het bestuderen van het veranderd handhavingsveld, waarna in 2015 verdere gesprekken zijn gevoerd. Jaarlijks wordt bekeken welke risico's verminderd of toegenomen zijn en welke actie op basis daarvan gewenst is.

Een deel van de foto's in dit jaarverslag is gemaakt door Nel van Wijngaarden en kosteloos door haar ter beschikking gesteld

WELZIJNSACTIVITEITEN

Inspectie op verwaarlozing en mishandeling

De Inspectiedienst Gezelschapsdieren (IDG) is de landelijke opsporings- en toezichthoudende dienst van de Koninklijke Hondenbescherming. De dienst bestaat uit een directeur IDG, een administratief medewerker en twaalf inspecteurs, allen vrijwilligers. In 2015 wordt na heel veel jaren van trouwe inzet, afscheid genomen van inspecteurs Martens en Toonstra. De Koninklijke Hondenbescherming dankt hen voor hun jarenlange inzet. De heer de Graaf begint als nieuwe inspecteur voor Friesland.

Verwaarlozing honden
De inspecteurs van de IDG treden onder meer op bij meldingen over verwaarlozing en mishandeling. Zo neemt inspecteur Van der Walle polshoogte bij een eigenaresse van vier honden. Twee blijken zwaar verwaarloosd. De kennels waar de honden verblijven, liggen bezaaid met uitwerpselen en één van de honden is zo gehuisvest, dat hij nauwelijks daglicht ziet. Inspecteur Van der Walle sommeert de eigenaresse met spoed de huisvesting van de honden te verbeteren en verplicht haar om een dierenarts in te schakelen. Van der Walle geeft aan dat hij met een collega van de dierenpolitie op hercontrole zal komen. Indien de situatie niet zou zijn verbeterd, worden wettelijke maatregelen genomen. Bij hercontrole blijkt dat niet nodig te zijn. De verblijven van de honden zijn schoongemaakt en opgeknapt. De honden zijn naar de dierenarts geweest en zien er weer fit uit. De eigenaresse toont spijt en biedt excuses aan. Het is mooi dat dankzij het optreden van inspecteur Van der Walle de leefsituatie van de honden sterk is verbeterd en dat met behulp van collega inspecteurs, indien nodig, wettelijke maatregelen hadden kunnen worden genomen.

In 2015 hebben de inspecteurs bij 102 klachten onderzoek ingesteld. Daarnaast hebben ze voorlichting gegeven en controles uitgevoerd. De IDG heeft in het verleden bewezen dat overleg met betrokkenen tot meer resultaat leidt dan enkel het opmaken van proces-verbaal. Daarom wordt tot het laatste enkel overgegaan wanneer andere middelen ontoereikend zijn. In 2015 is dan ook slechts twee maal onvermijdelijk geweest proces verbaal op te maken, één maal is aangifte gedaan. Het werk van de Inspectiedienst wordt mede mogelijk gemaakt door de partnerstichting Manders-Brada. De Koninklijke Hondenbescherming waardeert de jarenlange samenwerking met deze organisatie zeer.

De Inspectiedienst Gezelschapsdieren (IDG) heeft aan de wieg gestaan van de Koninklijke Hondenbescherming. De organisatie is de vele, vele inspecteurs zeer dankbaar, die zich door de jaren hebben ingezet voor de dieren. In de afgelopen jaren heeft er zich echter op het handhavingsveld een aantal belangrijke ontwikkelingen voorgedaan, bijvoorbeeld de komst van nationaal meldnummer '144'. Deze ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat de IDG de afgelopen jaren het aantal klachten heeft zien teruglopen. Deze trend is door de inspecteurs onderkend. Daarom hebben zij een toekomstvisie opgesteld. De toekomstvisie is met het bestuur besproken. Omdat de visie nog geen concrete invulling van de activiteiten bevatte, heeft het bestuur ook zelf het handhavingsveld geraadpleegd en zijn, in samenspraak met de IDG, de mogelijkheden onderzocht van samenwerking met andere handhavers en met name met de Dierenbescherming. De inspecteurs hebben deze samenwerking van de hand gewezen. Begin 2016 is nog niet duidelijk of en op welke wijze invulling aan de activiteiten gegeven zal gaan worden. Hierbij speelt mee dat in de loop 2015 in overleg met de IDG het kader voor het functioneren van de IDG opgesteld. Dat kader is vervat in het zogenoemde "Reglement IDG 2015", dat tijdens de algemene ledenvergadering 2015 formeel is vastgesteld. Dit Reglement heeft als uitgangspunt dat de inspecteurs hun werkzaamheden op vrijwillige basis uitvoeren. Bovendien bepaalt het Reglement dat het bestuur een regeling voor het vergoeden van onkosten vaststelt die ook in fiscaal opzicht de vrijwilligheid tot uitgangspunt neemt. Dat uitgangspunt is geheel in lijn met wat er thans van een goede doelenorganisatie met ANBI-status wordt verwacht. Dit leidt ertoe dat deze regeling, die per 1 januari 2016 in werking is getreden, voorziet in een vergoeding van onkosten die substantieel lager is dan over de voorgaande jaren het geval was. Naar aanleiding hiervan hebben de inspecteurs van de IDG aangegeven geen mogelijkheden meer te zien om hun werkzaamheden voort te zetten. Daarom hebben zij deze met ingang van 1 januari 2016 opgeschort en aangegeven zich te beraden op het nemen van nadere stappen. Het is de verwachting dat in 2016 duidelijk wordt op welke wijze de Koninklijke Hondenbescherming optimaal kan bijdragen aan het tegengaan van dierverwaarlozing/mishandeling en hoe de inspecteurs van de IDG hun rol hierin zien.

Opvang en herplaatsingsbevordering oudere honden
De seniorenopvang begint het jaar goed. Op 19 januari is ‘de Oude Kwispelaar’ te zien op omroep Brabant. Deze extra aandacht is zeer welkom, want het is bijzonder druk in de opvang voor oude honden. Begin februari zitten er vijftien honden in de opvang, waarbij enkele minder groepsgeschikte dieren, waardoor de opvang tijdelijk een wachtlijst heeft.

In de opvang voor oudere honden verwelkomen we in 2015 de honden: Ascha, Beauty, Binkie, Bo, Boyke, Chandes, Chico, Chucky, Dymphie, Flip, Floortje, Frodo, Funny, Guus, Harro, Hobbit, Igor, Jackie, Jannus, Jasmijn, Jessy, Joep, Joey (2x), Kadja, Kai, Kelly, Kokki, Lancelot, Luca, Meisje, Misty, Nero, Nino, Olivier, Peer, Piggy, Pippi, Quinty, Rambo, Rex, Rikky, Roeby, Saartje, Sammie, Sammy, Scooby, Scotty, Sjakie, Speedy, Spike, Spikey, Talita, Tessie, Teun, Thabor, Tilly, Tommy (2x), Uniqua, Whoopie, Zeno. De Koninklijke Hondenbescherming blijft zeer verheugd dat zo veel honden vol liefde in Den Bosch zijn opgevangen en dat er vele adoptanten zijn die op afstand of door het adopteren van een hond hun betrokkenheid tonen bij de grijze snuiten. Het aantal herplaatste “oudjes” bedraagt in 2015 57!.

Het kan dan ook niet uitblijven dat in 2015 de 200ste hond wordt geplaatst! Begin december zijn het Frodo en Pippi, die als 199ste en 200ste hond op weg gaan naar een eigen thuis, vanuit de Oude Kwispelaar.

De NDG heeft ook dit jaar de seniorenopvang gesteund. De NDG is de grootste, landelijk opererende, databank van elektronische identificatiesystemen voor huisdieren.

Ze zorgt er voor dat een huisdier kan worden teruggevonden wanneer het gechipt is en het adres van de eigenaar aan deze chip gekoppeld is. De NDG draagt de seniorenopvang een warm hart toe en ondersteunt het project sinds de start. Een fantastisch hart onder de riem voor dit prachtige project.

Stichting Nederlandse Databank Gezelschapsdieren
NDG
Sponsor van de seniorenopvang

Om nieuwbakken hondenbaasjes van een herplaatsingshond al voor, maar ook na de aanschaf van hun hond van de juiste informatie te voorzien, is uiteraard ook in 2015 het Handboek Herplaatsingshonden gratis te downloaden. In het boek is extra aandacht voor oudere herplaatsingshonden. Het is in 2014 mede mogelijk gemaakt door Kong® en als dank voor hun steun aan de senioren staat er een mooie foto van de NDG in.

Promotie seniorenopvang
Om de oudere honden in de opvang zo veel mogelijk kans te geven op een eigen thuis, en om te zorgen dat het project ook in de toekomst doorgang kan vinden, wordt er zo veel mogelijk aandacht voor de opvang gerealiseerd.

Dit gebeurt niet alleen via traditionele media als kranten en tijdschriften. Vooral de sociale media vormen een fantastische wijze om de 'grijze snuiten' onder de aandacht te brengen. De Koninklijke Hondenbescherming is dankbaar dat iedereen zo goed helpt de berichten over de oude honden te verspreiden.

Op 27 september 2015 is tijdens de jaarlijkse open dag in Den Bosch extra aandacht besteed aan de oude honden door ze op de 'dogwalk' te presenteren met een mooi en/of ontroerend verhaal bij elke hond.

Bijzonder is ook dat Flexa eind 2015 een speciaal project voor de grijze snuiten opzet. Zij zorgen voor een fris nieuw kleurtje voor op de muren van de Oude Kwispelaar: de goed afwasbare Flexa Expert Muurverf. Bovendien bouwen ze ook met de honden en kunstenaar Fabian Schulting een klein kunstig feestje. Met modderpootjes van de honden, Flexaverf en de inzet van Fabian worden drie prachtige kunstwerken gemaakt die per opbod verkocht worden.

Steun opvanginstanties en honden bij financiële nood

De Koninklijke Hondenbescherming verleent, samen met de Manders-Brada Stichting, financiële steun aan asielen. Aanvragen worden beoordeeld door de inspecteur en op basis van diens advies ter goedkeuring voorgelegd aan beide organisaties.

In 2015 heeft de Koninklijke Hondenbescherming voor € 15.000,- toegekend aan financiële steun voor asielen. Aanvragen zijn uiteenlopend. Er wordt vooral bijgedragen aan nieuwbouw en aan het hondvriendelijker maken van kennels (bijvoorbeeld door meer ruimte of meer afscheiding te creëren).

Noodhulp

Voor honden van particulieren die aantoonbaar niet in staat zijn medische kosten van de verzorging van hun hond te betalen, heeft de Koninklijke Hondenbescherming een noodfonds. In 2015 is in totaal 22 maal toegekend vanuit het noodfonds. Het totaal uitgekeerde bedrag is € 5.667,-. Hulp was voor: botbreuken, kruisbanden, pyometra, onderzoek, verwijderen tumoren, HD-operatie, verwijderen ogen en LPC. Op de foto Navarre de Malamute die na zijn kruisbandoperatie weer van het bos kan genieten!

Bij deze hulp staat vaak ook samenwerking met andere organisaties centraal zoals met diverse dierenklinieken, dierenartsenspecialisten, dierenambulances en dierenasiels. De Koninklijke Hondenbescherming is alle organisaties die in 2015 hebben geholpen, zeer erkentelijk.

ACTIVITEITEN TER BEVORDERING VERANTWOORD HONDENBEZIT
Beïnvloeding maatschappelijke ontwikkelingen, wet en regelgeving

Bevorderen adoptie herplaatsingshonden
Steun Stichting Dutch Cell Dogs
Sinds dit jaar steunt de Koninklijke Hondenbescherming stichting Dutch Cell Dogs structureel. En dat is niet voor niets! In veel asielen zitten 'tweede kans' honden vaak te lang te wachten op die nieuwe kans.

Dutch Cell Dogs helpt deze honden door ze (soms voor het eerst!) op te voeden. Een opgevoede hond maakt namelijk niet alleen meer kans op een nieuw thuis. De kans dat hij daar mag blijven en een leuk leven kan hebben, is ook groter.

Inmiddels zijn al meer dan 300 kansarme asielhonden opgevoed. Fantastisch! Vooral omdat voor elk van die honden de verblijfperiode in het asiel ook draaglijker is. De training geeft ze iets om naar uit te kijken en maakt dat ze moe en tevreden in hun asielhok in slaap kunnen vallen als ze worden teruggebracht.

Het Dutch Cell Dogs project is ook bijzonder omdat de trainers die de honden heropvoeden gedetineerden zijn. Een bijzonder moment in 2015 is voor de stichting het winnen van de International Redemption and Justice Award. Deze prijs wordt elk jaar uitgereikt door No Offence, een internationale belangenorganisatie voor mensen die met justitie in aanraking zijn gekomen, hun naasten en justitiële medewerkers. In aanmerking komen die organisaties die zich hebben ingezet om verandering te realiseren in het leven van deze doelgroep en daarmee een voorbeeld zijn voor anderen. Dutch Cell Dogs won te prijs waarvoor maar liefst 173 instellingen genomineerd waren. Dit laat duidelijk zien hoe belangrijk honden voor mensen kunnen zijn!

Ondertussen timmert de stichting hard aan de weg en heeft zij het aantal trainingen en trainingslocaties uitgebreid, waardoor nog meer honden van de voordelen van de (her)opvoeding kunnen profiteren.

Bevorderen goed gedrag en gezondheid van de hond
Initiatief Gezonde & sociale (ras)hond
Sinds 2014 heeft Koninklijke Hondenbescherming haar steun toegezegd aan een initiatief van diverse partijen om te komen tot een gezonde en sociale (ras)hond. Een van de belangrijke facetten waar de Koninklijke Hondenbescherming op wijst, is op het feit dat niet alleen kennis, maar juist ook emotie een belangrijke factor is in het keuzeproces van de consument. Dit moet worden beïnvloedt, om succesvol ras-overdrijvingen terug te dringen. Daarnaast heeft ze in 2015 diverse lezingen verzorgd om duidelijk te maken hoe een gezonde en sociale hond eruit kan zien en hoe belangrijk deze aspecten voor de hond zelf en zijn welzijn zijn.

Uiteraard is de Gezonde hond App nog steeds beschikbaar om de consument op speelse wijze te leren wat een hond gezond maakt.

Tegengaan malafide hondenhandel & onverantwoorde aanschaf hond
FAIRPUP-App
In 2015 lanceert de Koninklijke Hondenbescherming – in aanvulling op de campagne uit 2014 – een FAIRPUP-App. Stichting Van Leur-Blasé maakt deze App mogelijk. Dankzij een subsidie van het Ministerie van Economische Zaken kan bovendien extra aandacht besteed worden aan het voorkomen van ondoordachte aanschaf. Beide onderwerpen zijn aanleiding om met verschillende politici en kamerleden in 2015 in gesprek te zijn.

Voorkomen dier/kindermishandeling

Cirkel van geweld & dierenpleegzorg

De Koninklijke Hondenbescherming ondersteunt de stichting Cirkel van Geweld. Deze stichting heeft de relatie tussen dierenmishandeling/ verwaarlozing en kindermishandeling/ verwaarlozing inzichtelijk gemaakt en werkt aan oplossingen middels het aanpakken van de link tussen beide.

Signalenkaart

Begin 2015 wordt een herdruk van de signalenkaart huiselijk geweld – dierenmishandeling gerealiseerd ism Kadera. De signalenkaarten worden onder andere tijdens een groot KNMvD-congres in het voorjaar aan dierenartsen uitgedeeld.

De signalenkaart heeft ook de aandacht van het Ministerie gevangen. In een brief van de staatssecretaris over ontwikkelingen in de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties d.d. 9 februari 2015 wordt vermeld dat deze een prominentere plaats zal krijgen binnen de toolkit.

Verbod op inzet middelen die elektronische puls afgeven

In de eerste maanden van 2015 zet de Koninklijke Hondenbescherming zich opnieuw in voor een verbod op het gebruik van "stroombanden" door ondeskundigen. Ze verstuurt twee brieven aan het Ministerie en lobbyt bij de betrokken portefeuillehouder voor een verstandige formulering van en controle op deskundigheid.

Houdverbod

Dierenbeulen zou een dierenhoudverbod als zelfstandige straf of maatregel opgelegd moeten worden. Dit kan nu enkel als een bijzondere voorwaarde. Het probleem bij een houdverbod als bijzondere voorwaarde is dat de voorwaarde komt te vervallen bij de tenuitvoerlegging van de straf. Dit kan niet de bedoeling zijn en dat vindt ook de politiek. De toenmalige staatssecretaris doet daarom de toezegging hier iets aan te doen. Helaas is tot op heden de overheid nog niet overgegaan tot invoering. De overheid is wel bezig om het huidige houdverbod als bijzondere voorwaarde te evalueren.

Voorkomen overlast en gedragsproblematiek hond

Fijn en veilig buiten zijn

In navolging op de campagne in 2014, waarbij stripjes worden gelanceerd die fijn en veilig samenzijn promoten voor honden(bezitters) in de buitenruimte, lanceert de Koninklijke Hondenbescherming in 2015 een aantal nieuwe middelen op dit onderwerp.

In het voorjaar wordt met enkele hondentrainers gediscussieerd om tot een inhoudelijk krachtig lespakket 'hondenomgangsvormen' te komen. Met grote dank aan deze ambassadeurs, Alexandra Wilkinson – Ik wil een brave hond, Debby van den Ban & Jeroen Oomen – Kynologisch Nederland, Judith Lissenberg, Kim van Kerkhoff – Stichting Hulphond Nederland en Sam Turner – Paws4fun, wordt later in het jaar het 'hondenomgangsvormen lespakket' gelanceerd. Het pakket bevat onder andere filmpjes van alledaagse situaties met honden en kan door hondenscholen en –verenigingen worden gedownload om op hun school of vereniging een lesmodule over het onderwerp aan te bieden. Het pakket wordt door scholen en verenigingen meer dan 500 maal gedownload en in de evaluatie gemiddeld met een 'tevreden' beoordeeld door de gebruikers. (Met dank aan de door studenten Margo Zopfi en Mike van Dijk van de HAS Den Bosch uitgevoerde evaluatie). Het favoriete onderdeel wordt gevormd door de filmpjes. Dat het onderwerp 'hondenomgangsvormen' onverminderd veel stof doet opwaaien blijkt onder andere uit de column 'onwetenditis' over het onderwerp die meer dan 40.000 maal bekeken wordt.

Twee van de ambassadeurs verzorgen voor instructeurs van hondenscholen en –verenigingen in 2015 ook workshops over het onderwerp. Tijdens deze workshops kunnen de instructeurs ideeën en vaardigheden opdoen om op hun locatie met het onderwerp aan de slag te gaan voor hun eigen cursisten. Judith Lissenberg doneert daarbij ook nog eens de netto opbrengst van de workshops aan de Koninklijke Hondenbescherming.

Studenten uit Barneveld onder begeleiding van Alexandra Wilkinson met de stripboekjes 'Hij doet niets hoor', een onderdeel uit het lespakket Hondenomgangsvormen

Instructeurs en honden aan de slag tijdens de workshop van Judith Lissenberg

Animal Event

Van 8 tot en met 10 mei staat de KHB op het Animal Event. De NDG verwelkomt ons hartelijk in hun stand. Op het event wordt vooral in gezet op de stripboekjes 'Hij doet niets hoor' en het handboek. Er worden ongeveer 500 stripboeken en handboekkaartjes uitgedeeld. Totaal aantal bezoekers aan het evenement is 32.550, met meer dan 10.000 honden.

Aai-me-niet

Op 24 maart gaat het "Aai-me-niet"-register live. Binnen een dag zijn er 500 registraties opgenomen. Radio 538 maakt bij Ruud de Wild en Edwin Evers uitgebreid melding van het register. Andere mediapartijen die interesse tonen zijn het AD, het Parool, RTL-nieuws, Omroep-West (krant en radio). Op Facebook worden het artikel over de lancering van het register en het inhoudelijk artikel over "aaien" (inclusief stripjes) binnen een dag 20.000 maal gezien.

Vechthondenproblematiek

In 2015 start de Koninklijke Hondenbescherming met het intensiever aanzwengelen van het debat over vechthondenproblematiek. Zo publiceert ze in het voorjaar een column 'De knuppel in het hondenhok' en in de zomer een artikel 'Vechthonden – enkel verliezers'. Beide worden meer dan 30.000 maal gelezen. Ook spreekt ze in juli op het ministerie over de problemen rondom doodgebeten honden en een gevoel van onveiligheid in de samenleving dat wordt veroorzaakt door vechthonden met onverantwoorde eigenaars. De problematiek rondom deze honden is complex, waarbij niet alleen veiligheid, maar ook welzijn van de honden in het geding komt. In 2016 zal de Koninklijke Hondenbescherming zich met twee nieuwe projecten gaan richten op oplossingen voor deze problematiek.

Onderzoek en ontwikkeling

Onderzoek bijtincidenten tussen honden

Rinske Wouda onderzoekt in 2015 bijtincidenten tussen honden. Zij benadert daarvoor dierenartsen en dierenasielen. Uitkomsten van haar onderzoek worden gebruikt bij de contacten die met het Ministerie van Economische Zaken zijn gelegd om over de problematiek te spreken.

Wetenschappelijk onderzoek

Begin 2015 start Lonneke Vink aan de Rijksuniversiteit Groningen haar promotieonderzoek naar structurele oplossingen voor impulsaanschaf. Impulsieve aankoop van honden ligt ten grondslag aan veel problematiek, bijvoorbeeld malafide hondenhandel en erfelijkheidsproblematiek. Toch is over het mechanisme achter impulsaanschaf nog onvoldoende bekend. Waarom is het zo lastig om impulsaanschaf tegen te gaan? Op welke wijze kan een potentiële impulsaankoper het beste bereikt worden om de aankoop tegen te gaan? De Koninklijke Hondenbescherming is blij dat de antwoorden gezocht gaan worden middels dit onderzoek en verwacht in de komende vier jaar mooie resultaten vanuit Groningen te mogen vernemen. Zij subsidieert het onderzoek van Vink.

In 2015 presenteert de Rijkuniversiteit de eerste uitkomsten van het onderzoek in Heerlen tijdens het eerste symposium van de sectie Antrozoölogie van de Open Universiteit daar.

Daarnaast wordt met het Ministerie van Economische Zaken in de zomer overlegd over de eerste mogelijkheid om vanuit het onderzoek de situatie voor honden concreet te verbeteren. Eind van het jaar wordt met dank aan een subsidie van dit Ministerie en in samenwerking met Alpha, Nederlandse vereniging van gedragstherapeuten voor honden, LICG, Landelijk Informatiecentrum Gezelschapsdieren, O&O, Nederlandse vereniging voor instructeurs in hondenopvoeding- en opleiding, RvB, Raad van Beheer op Kynologisch gebied in Nederland een campagne opgezet.

Voorlichting
Bij haar voorlichting stelt de Koninklijke Hondenbescherming een aantal speerpunten centraal bij (voorlichtings)activiteiten voor de periode 2013-2015:

1. Bevorderen adoptie herplaatsingshonden
2. Bevorderen goed gedrag en gezondheid van de hond
3. Tegengaan malafide hondenhandel
4. Tegengaan onverantwoorde aanschaf hond
5. Voorkomen dier/kindermishandeling
6. Voorkomen overlast en gedragsproblematiek hond

Bevorderen adoptie herplaatsingshonden
Handboek Herplaatsingshonden
Ook in 2015 is het Handboek gratis te downloaden voor tablet. Tijdens het Animal Event en op de Landelijke Bijeenkomst Dierenhulpverlening van Dierenlot wordt door de Koninklijke Hondenbescherming in 2015 extra aandacht op het boek gevestigd.

Bevorderen goed gedrag en gezondheid van de hond
Gedurende het jaar verschijnen veel columns in de sociale media om mensen op een moderne en aantrekkelijke manier te attenderen op verschillend aspecten van hondengedrag, -gezondheid en –welzijn. De columns worden goed gelezen en gedeeld. Top columns halen meer dan 15 tot 20.000 views, zoals 'Het is een mooie klotehond' en 'Kleine grote mond', 'Optillen, top hulp of valkuil'.

Warm weer en vuurwerk
Naast de speerpunten voert de Koninklijke Hondenbescherming jaarlijks campagne tegen schade aan honden door warm weer en vuurwerk. Het eerste warme weekend van het jaar, begin juni wordt aangegerepen voor voorlichting over warm weer. Nog steeds zijn er mensen die te laat beseffen dat de hond niet naast de fiets of in een stilstaande auto kan bij hoge temperaturen. Het persbericht wordt opgepakt door het AD, Radio 538, Hart van Nederland, RTV Oost en Radio Limburg. Op Facebook worden binnen een paar uur de berichten over het warme weer elk door honderd tot tweehonderd mensen doorgezet op hun eigen pagina's. Mede dankzij de inzet van directeur van de IDG, Ronald Vols, en de inspecteurs, is de voorlichting over warm weer zeer geslaagd.

In de pers worden we in het AD al genoemd waar het informatie over vuurwerk gaat, nog voor het persbericht is uitgestuurd. Na het uitsturen van het persbericht komt het nieuws op Nu.nl, in VARA Kassa en wordt het door RTV Utrecht en RTV West opgepakt.

Tegengaan malafide hondenhandel
FAIRPUP-Campagne
Na de succesvolle start van de FAIRPUP-campagne in 2014, wordt in september 2015 een APP gelanceerd voor de telefoon. Goede informatie over een eerlijke start van elke pup, is zo voor iedereen binnen handbereik. De App wordt mogelijk gemaakt door een donatie van Van Leur-Blasé. De Koninklijke Hondenbescherming is deze stichting zeer dankbaar voor het mogelijk maken van deze moderne en toegankelijke voorlichting.

Staatssecretaris Dijksma noemt de campagne in een brief van 12 februari 2015 en in een gezamenlijke actie met Flexa, wordt nog eens extra gewezen op het belang van een doordachte aanschaf bij een goede fokker. Flexa realiseert dit wanneer de Koninklijke Hondenbescherming hen wijst op het feit dat hun reclame voor Flexa Expert Muurverf onbedoeld kan aanzetten tot een ondoordachte aanschaf. Een sportieve en nuttige reactie waarbij door de Koninklijke Hondenbescherming weer extra doelgroepen worden bereikt met informatie over een goed doordachte aanschaf.

Tegengaan onverantwoorde aanschaf hond

Basiskennis aanschaf hond

Naast een goed doordachte aanschaf bij de juiste fokker, is er het doordenken van het kunnen zorgen van een hond, een heel hondenleven lang. In de zomer wordt met het Ministerie van Economische Zaken overlegd over de eerste mogelijkheid om vanuit het onderzoek dat door de Rijksuniversiteit Groningen wordt gedaan, de situatie voor honden concreet te verbeteren. Eind van het jaar wordt met dank aan een subsidie van dit Ministerie en in samenwerking met Alpha, Nederlandse vereniging van gedragstherapeuten voor honden, LICG, Landelijk Informatiecentrum Gezelschapsdieren, O&O, Nederlandse vereniging voor instructeurs in hondenopvoeding- en opleiding, RvB, Raad van Beheer op Kynologisch gebied in Nederland een campagne opgezet. Deze campagne richt zich op mensen die een hond willen aanschaffen maar daar mogelijk onvoldoende over nadenken. Doel van de campagne is om vier punten als oproepbare kennis aan deze mensen mee te geven: de basiskennis aanschaf hond. Er wordt een infographic gemaakt die in december wordt gelanceerd en meer dan een miljoen keer wordt gezien en een kennisanimatie die begin 2016 wordt gelanceerd. Beide communicatiemiddelen geven bewust compact en toegankelijk weer dat een hond vraagt: tijd, geld, gezelschap en opvoeding. De boodschap wordt gericht op jonge mensen die een hond als gezelschapsdier kunnen overwegen.

Voorkomen overlast en gedragsproblematiek hond

Hondenpoepoverlast

In tijdschrift Hondenmanieren van maart 2015 staat een uitgebreid artikel van de hand van Just de Wit over hondenpoep(overlast). Om deze onnodige ergernis van hondenbezitters en niet-hondenbezitters op een ludieke wijze onder de aandacht te brengen, produceert Jasper[2], een samenwerking tussen Jasper van Laar en Jasper van Luit, deels gesponsord, een prachtig filmpje. In 2016 zal dit filmpje worden gelanceerd om de aandacht te vestigen op het belang van het ruimen van hondenpoep om de omgeving en het leven voor iedereen leuker te maken. De Koninklijke Hondenbescherming is Jasper[2] en iedereen die zich voor de productie heeft ingezet heel dankbaar voor hun energieke inzet!

Bijtincidenten

Begin 2015 ondersteunt de Koninklijke Hondenbescherming een initiatief van Yolanda Bes in Soest. Zij probeert vroegtijdige inzet van gedragsdeskundige bij bijtrisico door honden te realiseren binnen haar gemeente. Naast deze ondersteuning zoekt de Koninklijke Hondenbescherming ook diverse beleidsmakers op met haar berichtgeving over gemeentelijk beleid met betrekking tot het tegengaan en voorkomen van bijtincidenten.

Vaste voorlichtingsmiddelen

De Koninklijke Hondenbescherming kent een aantal vaste voorlichtingsmiddelen.

Informatietelefoon en -mailbox

De interesse voor de informatietelefoon en –mailbox van de Koninklijke Hondenbescherming is in 2015 onverminderd. Er komt een veelheid aan vragen over diverse onderwerpen (gedrag, gezondheid, aanschaf, etc) binnen.

Adoptantenkrant

Zoals elk jaar hebben de adoptanten twee maal een adoptantenkrant ontvangen boordevol grijze snuiten nieuwtjes. De adoptantenkranten hebben daarnaast aandacht besteed aan inhoudelijke onderwerpen en columns.

Nieuwsmagazine 'Hond'

Voor de leden wordt drie maal per jaar het nieuwsmagazine uitgegeven. Naast inhoudelijke artikelen is er in het nieuwsmagazine recente informatie te vinden over de organisatie en haar activiteiten

Website

Een van de belangrijkste voorlichtingsinstrumenten van de Koninklijke Hondenbescherming is de combinatie van haar website en sociale mediakanalen. Regelmatig gebruikt de organisatie deze kanalen ook om in te springen op onderwerpen die in de aandacht staan.

Op de website van de Koninklijke Hondenbescherming staat eerlijke en toegankelijke informatie over honden. Met een totaal van 476.000 (2014:293.000) bezoekers (uniek: 389.000; 2014: 237.000) is de website hét kanaal van de Koninklijke Hondenbescherming om meer kennis te verspreiden onder een breed publiek over honden, hondenwelzijn en de positieve kanten van verantwoord hondenbezit. Diverse hondenfora verwijzen regelmatig naar de website, waarmee de organisatie uiteraard erg blij is. Citaten en artikelen van de site verschijnen regelmatig op websites van bijvoorbeeld hondenscholen of verenigingen.

Meest bekeken pagina's op de site, zijn die van het hondenhitteplan (76.600) en de hondenomgangsvormen (40.600). Aanschafinformatie is onverminderd populair, met 40.300 views van de checklistpagina en 37.700 van 'ik neem geen hond'. Het artikel over vechthonden is ook een topscoorder met 12.400 weergaven. De sociaal type hond test is met 11.500 weergaven ook een populair onderdeel van de site. De geschikt test haalt 8.200 weergaven.

Sociale media
Ter ondersteuning van traffic naar de website heeft de Koninklijke Hondenbescherming een Facebook account (6.650 likers) en een Twitter account (1.950 volgers).

Deze kanalen zijn inmiddels onmisbaar voor het uitdragen van (voorlichtings)boodschappen. Zowel de berichten over de oudere honden als inhoudelijke berichten worden goed gedeeld en gelezen. Toppresteerders zijn dit jaar is de afbeelding behorend bij de campagne over 'basiskennis aanschaf hond' met bijna een miljoen views, columns over gebrek aan kennis bij hondenbezitters (58.000), over hondenbelasting (55.000) en aaien (45.000).

Columns & bijdragen
Maandelijks verschijnt een column van de hand van de Koninklijke Hondenbescherming op PiepVandaag. Onderwerpen in 2015 zijn: "het is maar een hond", dier als spiegel, trainingsfouten, aai-me-niet, verstandige keus, voordelen hondenbezit, gemeentelijk hondenbeleid, seniorhonden, malafide hondenhandel, hondenomgangsvormen en hondenwelzijn. Ook Me & My Dog neemt vanaf de zomer van 2015 een vaste bijdrage van de Koninklijke Hondenbescherming op. Heel fijn, omdat de organisatie zo nog meer mensen met haar boodschappen kan bereiken. Daarnaast wordt voor het digitale magazine 'Jack & Joey' in februari een artikel aangeleverd over samenleven als kat en hond.

De Koninklijke Hondenbescherming vindt het leuk om op deze wijze te kunnen bijdragen aan deze kanalen en is verheugd met de steun die ze krijgt om haar boodschappen breed te verspreiden. Vanaf begin 2015 plaatst de organisatie ook in haar eigen kanalen columns, zoals op 23 maart een column over "kennisgebrek bij hondenbezitters" die door 45.000 mensen wordt bekeken en op 1 april een column over problematiek rondom "stoere honden" die 40.000 views haalt binnen enkele dagen.

Lezingen
Een aantal lessen en lezingen zijn lessen aan het AOC te Emmen over verantwoord hondenbezit, een Studium Generale in Leeuwarden over problemen met het fokken van honden, een lezing aan leden van de Hollandse Smoushond vereniging over communicatie van honden.

Hondengroet
Sinds 2010 kan via hondengroet.nl een kaartje verstuurd worden waarmee de Koninklijke Hondenbescherming gesteund wordt. In 2015 zijn honderd kaarten besteld door bezoekers aan deze site.

Folders en spreekbeurtpakket
Tot en met eind 2015 zijn spreekbeurtpakketten uitgegeven voor kinderen van acht tot en met twaalf jaar. Het spreekbeurtpakket heeft de afgelopen jaren heel veel kinderen bereikt met informatie over honden en de beste omgang met hen. In 2015 zijn de laatste exemplaren uitgedeeld. In het nieuwe meerjarenbeleidsplan zal op andere wijze aan educatie van jeugd aandacht worden besteed en een papieren pakket lijkt niet meer van deze tijd, nu er zo veel mogelijkheden zijn om kinderen en jongeren digitaal te bereiken.

Het spreekbeurtpakket en de Kidspagina zijn mede mogelijk gemaakt door de stichting Casterenshoeve te Nijmegen en door de nalatenschap van mevrouw Bijleveld.

De flyers van de Koninklijke Hondenbescherming zijn digitaal beschikbaar via de site, maar zullen mogelijk in de komende jaren als papieren versie ook worden afgebouwd.

FINANCIËN

Algemeen

De opstelling van de jaarcijfers is conform de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende instellingen, hetgeen een van de vereisten is voor het CBF keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving.
Het eigen vermogen wordt conform de richtlijnen verdeeld in fondsen en reserves. Als fonds wordt bestempeld dat deel van het vermogen waaraan door derden (schenkers) een specifieke bestemming is gegeven. Aan (bestemmings)reserves is door het bestuur een bestemming toegewezen. Het overig vermogen kan worden aangemerkt als continuïteitsreserve.

Meer informatie over de fondsen en reserves is te vinden in de jaarrekening in het onderdeel 'Toelichting op de balans': Passiva - onderdeel 6 'Reserves en fondsen'.

ANBI

De Belastingdienst heeft op 27 december 2007 de Koninklijke Hondenbescherming aangemerkt als 'Algemeen Nut Beogende Instelling' met ingang van 1 januari 2008. Met deze status hoeft de Koninklijke Hondenbescherming geen erf- en schenkbelasting af te dragen over erfenissen en schenkingen die de organisatie ontvangt in het kader van het algemene belang. Daarnaast zijn uitkeringen die de Koninklijke Hondenbescherming verricht in het kader van de doelstellingen vrijgesteld voor het recht van schenking. Tot slot kan een donateur giften van de inkomsten- of vennootschapsbelasting aftrekken binnen de daarvoor geldende regels. Recentelijk zijn vanuit de overheid de regels aangescherpt voor het verkrijgen van de ANBI-status. De Koninklijke Hondenbescherming voldoet aan deze aangescherpte regels.

Bestedingen aan doelstelling en kosten

In 2015 heeft de Koninklijke Hondenbescherming een percentage van 120% besteed aan de doelstelling gerelateerd aan het totaal aan baten uit eigen fondsenwerving en acties van derden (€609.821,- totaal besteed aan de doelstelling/€508.615,- totaal baten uit eigen fondsenwerving en acties van derden). In 2014 is dit percentage 102% (€481.459,-/ €472.670,-) geweest.

Baten eigen fondsenwerving

De kosten van eigen fondsenwerving (€9.178,-) bedragen 2% van de baten uit eigen fondsenwerving (€489.521,-). Met betrekking tot de verhouding tussen kosten en opbrengsten van fondsenwerving probeert de Koninklijke Hondenbescherming ruim onder de CBF-norm van 25% te blijven. Kosten die voor fondsenwerving gemaakt zijn, betreffen fondsenwerving algemeen (bijvoorbeeld opname advertentie in Goede Doelengids en de opname van gegevens in Gouden/Telefoon Gids) en de afdrachten voor bijvoorbeeld personeelskosten die betrekking hebben op fondsenwerving.

Kosten van beheer en administratie

De kosten voor beheer en administratie worden afzonderlijk gepresenteerd. De totale kosten voor beheer en administratie van €113.252,- zijn opgebouwd uit €21.470- accountantskosten en kosten jaarrekening, €79.942,- personeelskosten, €3.290,- huisvestingskosten, €7.433,- algemene kosten en €1117,- voor afschrijving en rente.

Op 2 mei 2011 heeft het bestuur van de Koninklijke Hondenbescherming bepaald, dat de kosten voor beheer en administratie maximaal een derde (33%) mogen zijn van de lasten besteed aan de doelstelling. Deze norm is in 2015 met 19% (113.252/609.821) opnieuw gehandhaafd.

Onder de kosten voor beheer en administratie vallen de volgende kosten:

- Personeelskosten die niet direct ten laste vallen aan een van de activiteiten, maar bijvoorbeeld te maken hebben met ledenadministratie.
- Accountantskosten/kosten jaarrekening
- Huisvestingskosten
- Kantoor- en algemene kosten
- Afschrijving- en rente

Beleggingsbeleid
De Koninklijke Hondenbescherming heeft een beleggingsstatuut opgesteld waarin zij haar beleggingsbeleid vastlegt. Het beleggingsbeleid van de Koninklijke Hondenbescherming richt zich op het stabiel houden van het vermogen om zo exploitatie mogelijk te maken en in de toekomst mogelijk te houden. Beleggingen vinden plaats als er sprake is van een beleggingshorizon van minimaal één jaar. Het beleggen in aandelen geschiedt uitsluitend in aandelen van goed geleide ondernemingen met een stabiele winstontwikkeling en een sterke financiële positie. Het beleggen in obligaties vindt in principe uitsluitend plaats in eerste klas debiteuren met ten minste een A-rating van Standard & Poors of Moodys.

Sinds 2012 is het beheer van de beleggingen uitbesteed aan ABN AMRO Mees Pierson Triodos. De Koninklijke Hondenbescherming wil daarmee verzekerd zijn van een duurzame en maatschappij en diervriendelijke beleggingsportefeuille en heeft daartoe ook aanvullende instructies met betrekking tot de portefeuille afgegeven.

Toelichting jaarrekening
Toerekening exploitatiesaldo
Op de bestemmingsreserves zijn de kosten in mindering gebracht die besteed zijn aan de respectievelijke doelstellingen. Om de reserves weer op het oude peil te krijgen hebben vanuit het exploitatiesaldo toevoegingen plaats gevonden. De bestemmingsreserve IDG en Hulpverlening Dierentehuizen zijn i.v.m. gewijzigd beleid overgeheveld naar bestemmingsreserves voor de nieuwe activiteiten die vanaf 2016 worden uitgevoerd.

Verschillenanalyse rekening versus begroting
Tegenover een begroot bedrag aan baten eigen fondsenwerving van €93.500 is dit bedrag in werkelijkheid €489.521. Het verschil van €396.021 wordt met name veroorzaakt door de ontvangst van niet begrote nalatenschappen van €410.864. De opbrengsten uit donaties zijn ongeveer €12.000 hoger dan begroot.

De bestedingen aan de doelstellingen van €609.821 waren in totaal in lijn met de het begrote bedrag van €608.500.

De lasten van de beleggingen zijn in 2015 hoger dan begroot (€57.343 versus €40.000). Dit is het gevolg van de toegenomen waarde van de effectenportefeuille, die als basis dient voor de berekening van de beheerkosten. De kosten van fondsenwerving zijn ongeveer in lijn met de begroting.

EVALUATIE 2015
In het bestuursverslag over de jaarrekening 2014 zijn de doelstellingen voor het jaar 2015 opgenomen. Deze doelstellingen zijn tevens gepubliceerd in het nieuwsmagazine van mei 2015. Doelstellingen en de daarop behaalde resultaten worden hieronder weergegeven.

Activiteitenniveau
- Vormgeven van een toekomstvisie/strategie voor de IDG.

In 2015 heeft het bestuur van de Koninklijke Hondenbescherming gesprekken gevoerd met o.a. de Dierenbescherming om te komen tot een toekomstvisie voor de IDG die aansluit bij het veranderd handhavingsveld. Tijdens de ALV van 2015 is een reglement vastgesteld en eind van het jaar is een onkostenvergoeding vastgesteld met als uitgangspunt het vrijwillige karakter van de taken van de IDG.
- Opstellen van een nieuw vijfjarencontract voor de opvang oudere honden.

De opvang voor oudere honden is geëvalueerd en een nieuw vijfjarencontract is opgesteld en ondertekend.
- Voortgaand evalueren van het werkprotocol financiële steun asielen met de Manders-Brada stichting.

Het werkprotocol financiële steun asielen is besproken tijdens het jaarlijks overleg met de Manders-Brada. Op basis van de veranderingen in het veld en de samenleving is besloten deze vorm van steun vanaf 2016 te stoppen om ruimte te maken voor nieuwe projecten die problematiek aan de bron aanpakken.
- Continueren van de inzet van de noodfondsen en financiële steun voor honden met gezondheidsproblemen.

Noodfondsen zijn in 2015 verstrekt aan honden met gezondheidsproblemen. Om het onbedoeld stimuleren van onverantwoord hondenbezit tegen te gaan en meer aan de bron hondenknelpunten tegen te gaan, wordt deze vorm van steun vanaf 2016 gestopt en vervangen door nieuwe projecten die problematiek aan de bron aanpakken.
- Ondersteunen van Dutch Cell Dogs met een geldelijke bijdrage ter uitvoering van trainingen van asielhonden.

Steun aan Dutch Cell Dogs is in 2015 verleend, waardoor deze organisatie haar 300ste hond heeft kunnen (her)opvoeden.
- Subsidiëren van onderzoek door de Rijksuniversiteit van Groningen aan impulsaanschaf.

Het onderzoek naar impulsaanschaf door de Rijksuniversiteit van Groningen is in 2015 gesubsidieerd, wat heeft geleid tot posterpresentaties en een voorlichtingscampagne voor doordachte aanschaf, met behulp van subsidie van het Ministerie van Economische Zaken.
- Bijdragen aan de werkgroep dierenpleegzorg, onderdeel van de Cirkel van Geweld.

In 2015 zijn diverse bijdragen gedaan aan de Cirkel van Geweld, onder andere op communicatief gebied.
- Realiseren van een tweede 'hondenomgangsvormen'-campagne en een 'aai-me-niet'-campagne.

In het voorjaar is de 'aai-me-niet'-campagne gerealiseerd, waarbij al snel meer dan duizend honden geregistreerd staan en later in het jaar is de tweede hondenomgangsvormen campagne live gegaan, met onder andere educatief filmmateriaal.

Organisatieniveau
- Behoud van het CBF-Keurmerk.

Het CBF-Keurmerk is in 2015 geprolongeerd.
- Vormgeven van de toekomst van de Koninklijke Hondenbescherming middels het opstellen van een meerjarenbeleidsplan 2016-2018.

Met dank aan input uit het veld is in 2015 een toekomstvisie opgesteld die is opgevolgd door een meerjarenbeleidsplan dat op 26 januari 2016 is goedgekeurd door het bestuur.

Financieel/fondsenwervend niveau
- Plaatsing van minimaal één advertentie in een brochure over nalaten voor de consument.

In 2016 heeft de Koninklijke Hondenbescherming geadverteerd in de Geef om uw Regio gids.
- Organiseren van een beleidsdag voor het bestuur over de (financiële) toekomst van de Koninklijke Hondenbescherming.

Op 21 maart 2015 wordt een financiële beleidsdag gehouden door het bestuur.

STRATEGIE 2016
De Koninklijke Hondenbescherming is een kleine dierenwelzijnsorganisatie. De Koninklijke Hondenbescherming wil als mediator tussen hond, hondenbezitter en diens omgeving, het welzijn van de hond vergroten en het leven van de hond, diens eigenaar en zijn omgeving rijker maken.

De Koninklijke Hondenbescherming doet dit door als deskundige, onafhankelijke en toonaangevende organisatie zich te richten op twee maatschappelijke optimaliseringpunten:
1. De te verbeteren houding, kennis en vaardigheden bij het publiek (hondenbezitters, burgers, professie) wat honden betreft, om problemen te voorkomen en verantwoord hondenbezit te stimuleren.
2. De te verbeteren afstelling van de hondenpopulatie in Nederland op de mogelijkheden en ruimte die de samenleving te bieden heeft, om welzijn te vergroten.

Het jaar 2016 maakt beleidsmatig deel uit van het meerjarenbeleidsplan 2016-2018, dat eind 2015 is opgesteld op basis van het toekomstvisie rapport dat eerder dat jaar is afgerond.

Doelstellingen Koninklijke Hondenbescherming 2016
Het bestuur en de directeur van de Koninklijke Hondenbescherming hebben zich voor 2016 de onderstaande doelen gesteld.

Activiteitenniveau
- RUG ondersteund met een subsidie voor de realisatie van het promotieonderzoek mbt 'impulsaanschaf' in 2016.
- Universiteit Utrecht ondersteund met een subsidie voor de realisatie van de review hechting bij honden in 2016.
- 'Naar doordacht'- kennisanimatie als eerste output van subsidie RUG gelanceerd met minimaal 60.000 views voor april 2016.
- Voor EDU-project pilot opgezet en geëvalueerd voor december 2016.
- Voor WEK-project onderzoek knelpunten in Leeuwarden afgerond en besluit pilot genomen voor juni 2016.
- Kennisfonds in werking gesteld middels een subsidie aan een kennis bevorderend initiatief (al dan niet op wetenschappelijk niveau) voor eind 2016.
- Onderzoeken mogelijkheid organiseren mini-symposium voor gemeenten en juristen rondom landelijk protocol bijtincidenten voor juni 2016 en organisatie daarvan bij positieve uitslag voor eind oktober 2016.
- Karma-filmpje tbv oplossingen hondenpoepoverlast gelanceerd met minimaal 20.000 views voor juni 2016.
- Dutch Cell Dogs ondersteund met een geldelijke bijdrage van per kwartaal 15.000 euro ter uitvoering van trainingen van minimaal 12 asielhonden per kwartaal in 2016, steun aan Dutch Cell Dogs geëvalueerd voor eind 2016 en besluit mbt toekomstige steun genomen.
- Opvang en herplaatsing van oudere honden: opvang en herplaatsing van minimaal 40 honden gerealiseerd.

Organisatieniveau
- Minimaal zes bestuursvergaderingen/jaar, ALV georganiseerd in juni
- Jaarlijkse toetsing CBF-keurmerk is positief.

Financieel/fondsenwervend niveau
- Fondsenwervingsplan 2016-2018 opgesteld.

BEGROTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016

Baten:	
- Baten uit eigen fondsenwerving	95.000
- Baten uit acties van derden	0
- Baten uit beleggingen	504.000

	599.000
Lasten:	
Besteed aan doelstellingen	
- Hulp en Zorg (incl. seniorenopvang)	198.000
- Politieke en Juridische Zaken	79.000
- Bevordering Verantwoord Hondenbezit	271.000
- Inspectiedienst Gezelschapsdieren	2.000

	550.000
Werving baten	
- Kosten eigen fondsenwerving	12.000
- Kosten van beleggingen	58.000

	70.000
Beheer en administratie	
- Kosten beheer en administratie	123.000

Resultaat	-144.500
	=========

Resultaatbestemming

Toevoeging/Onttrekking aan:		
- Continuiteitsreserve	138.692	
- Reserve seniorenopvang	-80.000	
- Reserve Dutch Cell Dogs	-15.000	
- Reserve wetenschappelijk onderzoek	-40.000	
- Reserve EDU	-20.000	
- Reserve WEK	-20.000	
- Reserve kennisfonds	-15.000	
- Reserve activa bedrijfsvoering	-3.210	
- Bestemmingsreserve 's Hertogenbosch	-10.000	
- Reserve bedoeld als bron van inkomsten	0	
- Fonds Kwik t.b.v. zwerfhonden	-80.000	

		-144.500
		========

De kosten van eigen fondsenwerving bedragen 13% van de baten uit eigen fondsenwerving.

JAARREKENING
KONINKLIJKE HONDENBESCHERMING

JAARREKENING
BALANS PER 31 DECEMBER 2015
(na toerekening exploitatiesaldo)

ACTIVA		*31-12-2015*		*31-12-2014*	
Materiële vaste activa	1				
Bedrijfsmiddelen			68.481		64.125
Financiële vaste activa					
Leningen u/g in het kader van de doelstelling	2		182.834		204.649
Beleggingen	3				
Obligaties		2.423.198		2.131.975	
Aandelen		2.990.549		3.327.762	
Fondsen/Alternatieve Beleggingen		830.966		1.053.775	
			6.244.713		6.513.512
Vorderingen					
Lopende rente obligaties		44.054		40.171	
Lopende rente spaarrekeningen		6.674		6.274	
Overige vorderingen en overlopende activa	4	429.405		170.772	
			480.133		217.217
Liquide middelen	5		1.900.931		1.554.218
TOTAAL			**8.877.092**		**8.553.721**

PASSIVA		*31-12-2015*		*31-12-2014*	
Reserves en fondsen					
Continuïteitsreserve	6	830.000		750.000	
Bestemmingsreserve	6	7.516.984		7.202.259	
Fondsen	6	431.530		514.106	
		---	8.778.514	---	8.466.365
Schulden					
Op korte termijn					
Belastingen en premies sociale verzekeringen	7	22.203		14.325	
Overige schulden en overlopende passiva	8	76.375		73.031	
		---	98.578	---	87.356
TOTAAL			**8.877.092**		**8.553.721**

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2015

			2015 Werkelijk	2015 Begroot	2014 Werkelijk
Baten:					
- Baten uit eigen fondsenwerving	9		517.521	93.500	460.170
- Baten uit acties van derden	10		19.094	22.500	12.500
- Subsidies	11		34.079	-	-
- Baten uit beleggingen	12		531.049	610.500	582.387
			1.101.743	726.500	1.055.057
Lasten:					
Besteed aan doelstellingen					
- Hulp en Zorg (incl. senioren-Opvang)	14	221.009		208.000	201.060
- Politieke en Juridische Zaken	15	54.378		68.500	48.321
- Bevordering Verantwoord Hondenbezit	16	246.727		228.000	163.740
- Inspectiedienst Gezelschaps-Dieren	17	69.628		79.000	57.882
- Hulpverlening Dierentehuizen	18	18.079		25.000	10.456
			609.821	608.500	481.459
Werving baten					
- Kosten eigen fondsenwerving	13	9.178		11.500	8.589
- Lasten van beleggingen	12	57.343		40.000	50.412
			66.521	51.500	59.001
Beheer en administratie					
- Kosten beheer en administratie	19		113.252	119.000	105.418
Resultaat			**312.149**	**-52.500**	**409.179**

Resultaatbestemming 2015

Toevoeging/Onttrekking aan:			
- Continuïteitsreserve	80.000	187.000	100.000
- Reserve Seniorenopvang	-	-80.000	-
- Reserve I.D.G.	-600.000	-66.500	-
- Reserve Hulp Dierentehuizen	-50.000	-15.000	-
- Reserve activa bedrijfsvoering	4.356	-3.000	618
- Reserve Dierentehuis 's-Hertogenbosch	-20.000	-10.000	-
- Reserve Dutch Cell Dogs	-60.000	-	60.000
- Reserve Wetenschappelijk Onderzoek	-40.000	-	-
- Reserve EDU	180.000	-	-
- Reserve WEK	225.000	-	-
- Reserve Kennisfonds	135.000	-	-
- Reserve bedoeld als bron van inkomsten	540.369	-	315.653
- Fonds Bijleveld t.b.v. educatie kind	-	-	-3.440
- Fonds Kwik t.b.v. zwerfhonden	-78.076	-65.500	-68.152
- Fonds Van Leur Blasé t.b.v. Fairpup App.	-4.500	-	4.500
	312.149	-52.500	409.179

De kosten van eigen fondsenwerving bedragen 1,8% (2014: 1,9%) van de baten uit eigen fondsenwerving.

KASSTROOMOVERZICHT

Kasstroomoverzicht (indirecte methode)

	2015	2014
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatiesaldo (exclusief rentebaten en dividend)	**153.371**	**244.550**
Aanpassing voor:		
- Ongerealiseerd koersresultaat	16.444	-230.180
- Afschrijvingen	2.739	1.975
- Kwijtschelding lening Dierentehuis 's-Hertogenbosch	20.000	-
	---	---
Totaal aanpassingen	**39.183**	**-228.204**
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	-262.916	-2.669
- Kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinstellingen	11.222	-725
	---	---
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	**-251.694**	**-3.394**
- Ontvangen rente	83.375	99.231
- Ontvangen dividend	75.403	71.714
	---	---
	158.778	**170.945**
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	***99.638***	***183.897***
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen materiële vaste activa	-7.095	-2.594
Aflossing lening	1.815	1.664
Aankoop beleggingen	-1.404.155	-3.449.599
Verkoop beleggingen	1.656.510	2.909.764
	---	---
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	***247.075***	***-540.765***
Mutatie Liquide Middelen	**346.713**	**-356.868**
	==========	========

Liquide Middelen

	31-12-2014	**31-12-2015**	**Mutatie 2015**	**Mutatie 2014**
Rekening-courant	169.045	136.946	-32.099	12.328
Spaarrekeningen	1.385.146	1.763.960	378.814	-369.219
Kasgeld	27	25	-2	23
	---	---	---	---
Totaal mutatie liquide middelen	1.554.218	1.900.931	346.713	-356.868
	========	========	=========	=========

Toelichting op de vorderingen: deze worden met name bepaald door veranderingen in toezeggingen/ontvangen nalatenschappen.

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE JAARREKENING 2015
Algemeen
Verslaggevingsperiode
De jaarrekening is opgesteld over het kalenderjaar 2015.

Toegepaste standaarden
De jaarrekening is ingericht volgens de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving RJ 650.

Continuïteit
Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Realisaties 2014 en 2015
Voor een toelichting op de belangrijkste verschillen tussen de realisatie 2015 en de realisatie van 2014 wordt verwezen naar de toelichting op de balans, baten en lasten en het jaarverslag.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling
Genoemde bedragen luiden in euro's, tenzij anders vermeld.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld . Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico’s met betrekking tot de transactie zijn overgedragen aan de gebruiker van de dienst.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming.

Gebruik van schattingen
De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten
Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen

in de winst- en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Langlopende, kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende, kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs op basis van de effectieve rente methode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Materiële vaste activa

De gebouwen, automatisering en inventaris en installaties worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

· Automatisering : 20%

· Inventaris en Installaties : 20%

In verband met de overwaarde is besloten met ingang van het boekjaar 1999 niet meer op het kantoorgebouw af te schrijven.

Financiële vaste activa

De leningen u/g worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Beleggingen

De effecten worden gewaardeerd op de beurskoers per balansdatum. De gerealiseerde en ongerealiseerde koersverschillen worden in de staat van baten en lasten verantwoord onder "resultaat beleggingen".

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs zo nodig, onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vereniging.

Reserves en fondsen

- De continuïteitsreserve dient ter dekking van de korte termijn risico's
- Bestemde reserve is dat dit van het vermogen waarbij het bestuur een bestemming aan heeft gegeven
- Bestemde fondsen is dat dit van het vermogen waarbij derden een bestemming aan heeft gegeven.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het onderdeel “Financiële Instrumenten” hierboven.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de

werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.
Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de omzet is gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten

Contributies worden als baten toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Giften en donaties worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn ontvangen.
De baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden betaalde (te betalen) interest.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld conform de indirecte methode.

Lastenverdeling

		Doelstelling					Werving baten		Beheer en administratie	Totaal 2015	Begroot 2015	Totaal 2014
		A	B	C	D	E	F	G				
Subsidies en bijdragen		112.058	290	50.000	526	18.079	-	-	-	180.953	168.500	96.278
Afdrachten		-	-	-	-	-	-	57.343	-	57.343	50.000	50.412
Uitbesteed werk		-	-	-	-	-	-	-	21.470	21.470	22.500	19.533
Publiciteit en communicatie		60.000	5.025	88.746	-	-	-	-	-	153.771	138.625	134.826
Personeelskosten	19	42.636	42.748	94.168	50.960	-	7.994	-	79.942	318.448	324.271	291.701
Huisvestingskosten		1.755	1.755	3.838	-	-	329	-	3.290	10.967	14.000	10.607
Kantoor- en Algemene kosten	20	3.964	3.964	8.672	18.142	-	743	-	7.434	42.919	61.200	39.720
Afschrijving en rente	21	596	596	1.303	-	-	112	-	1.116	3.723	3.944	2.801
		221.009	54.378	246.727	69.628	18.079	9.178	57.343	113.252	789.594	783.040	645.878

A = Hulp en Zorg
B = Politieke en Juridische Zaken
C = Bevordering Verantwoord Hondenbezit
D = Inspectiedienst Gezelschapsdieren
E = Hulpverlening dierentehuizen
F= Fondsenwerving
G= Beleggingen

Gemiddeld aantal personeelsleden in 2015: 3,72 fte (2014: 3,72).

Lastenverdeling

De lasten genoemd onder subsidies en bijdragen, afdrachten, publiciteit en communicatie en uitbesteed werk zijn direct toegerekend aan de posten doelstellingen, werving baten en beheer en administratie, waarvoor zij gemaakt zijn.
De overige kosten zijn percentagegewijs over de diverse posten verdeeld, waarbij de volgende verdeelsleutel is gehanteerd:

Hulp en Zorg	16%
Politieke en Juridische Zaken	16%
Bevordering Verantwoord Hondenbezit	35%
Eigen Fondsenwerving	3%
Beheer en Administratie	30%

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015

ACTIVA

1. *Materiële vaste activa*

De materiële vaste activa zijn bestemd voor de bedrijfsvoering. De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Gebouw	*Automatisering*	*Inventaris en installaties*	*Totaal*
1 januari 2015				
Aanschafwaarde	136.134	88.565	15.815	240.514
Cumulatieve afschrijvingen	-77.143	-84.275	-14.971	-176.389
Boekwaarde	58.991	4.290	844	64.125
Mutaties in 2015				
Investeringen	-	-	7.095	7.095
Afschrijvingen	-	-1.519	-1.220	-2.739
	-	-1.519	5.875	4.356
31 december 2015				
Aanschafwaarde	136.134	88.565	22.910	247.609
Cumulatieve afschrijvingen	-77.143	-85.794	-16.191	-179.128
Boekwaarde	58.991	2.771	6.719	68.481

De WOZ-waarde van het kantoorgebouw aan de Statenlaan is voor het belastingjaar 2015 vastgesteld op € 450.000.

2. *Leningen u/g*

	31-12-2015	*31-12-2014*
Lening Elkie Stichting		
Saldo per 1 januari	16.034	17.698
Aflossing	-1.815	-1.664
Stand per 31 december	14.219	16.034
Lening Stichting Dierentehuis 's-Hertogenbosch		
Saldo per 1 januari	188.615	188.615
Kwijtschelding	-20.000	-
Saldo per 31 december	168.615	188.615
Totaal	182.834	204.649

In 1999 is aan de Elkie Stichting een lening ter beschikking gesteld van €72.604 voor nieuwbouw. Daarvan is €36.302 verstrekt als renteloze lening welke gedurende tien jaar is kwijtgescholden. €36.302 is verstrekt als rentedragende lening, waarover 3% rente verschuldigd is voor de duur van tien jaar vast. In 2012 is de rente opnieuw vastgesteld op 3%. De lening dient te worden afgelost in twintig jaarlijkse termijnen van €1.815. De aflossing is gestart in 2002. Bij niet nakoming van de rente- en aflossingsverplichtingen door de Elkie Stichting zal het Centrum voor Attitude en Begeleiding (C.V.A.B.) in de plaats treden. Tot zekerheid van de voormelde verplichtingen kan er een tweede hypothecaire inschrijving op een registergoed te Tholen worden verkregen, kadastraal bekend Gemeente Tholen, Sectie L, nummer 90, groot 8920m².

In december 2005 is aan de Stichting Dierentehuis 's-Hertogenbosch volgens een intentieverklaring van september 2000 een renteloze hypothecaire lening verstrekt van € 308.615 als bijdrage in het tekort van de bouwkosten van de nieuwbouw. De lening wordt sinds 2002 in maximaal dertig jaarlijkse termijnen kwijtgescholden, mits aan de voorwaarden van de lening-overeenkomst blijvend wordt voldaan. In 2015 bleek het mogelijk opnieuw een bedrag van €10.000 kwijt te schelden en is over 2014 nog een bedrag van €10.000 kwijtgescholden.

3. *Beleggingen*

	Obligaties	*Aandelen*	*Fondsen/ altern. belegg.*	*Totaal 2015*	*Totaal 2014*
Beurswaarde 1 januari 2015	2.131.975	3.327.762	1.053.775	6.513.512	5.743.497
Mutaties					
Aankopen	717.732	686.423	-	1.404.155	3.449.599
Lossingen/verkopen	-363.260	-1.371.021	-309.960	-2.044.241	-3.097.342
Gerealiseerd koersresultaat	-4.154	381.925	9.960	387.731	187.578
Ongerealiseerd koersresultaat	-59.095	-34.540	77.191	-16.444	230.180
Beurswaarde 31 december 2015	2.423.198	2.990.549	830.966	6.244.713	6.513.512

Meerjarenoverzicht beleggingen

Balanswaarde 31 december	*Obligaties*	*Aandelen*	*Fondsen*	*Altern. Belegg.*	*Totaal*
2015	2.423.198	2.990.549	-	830.966	6.244.713
2014	2.131.975	3.327.762	-	1.053.775	6.513.512
2013	2.013.126	3.613.218	117.153	-	5.743.497
2012	2.496.840	2.941.265	111.334	-	5.549.439
2011	4.197.462	954.697	963.181	-	6.115.340
2010	3.349.521	934.351	975.727	-	5.259.599
2009	3.095.964	898.579	885.107	-	4.879.650
2008	3.070.326	1.020.340	731.282		4.821.948
2007	3.250.566	1.995.798	1.245.139	-	6.491.503
2006	3.084.760	1.992.161	1.166.268	-	6.243.189

Nettoresultaat beleggingen	
2015	473.706
2014	531.975
2013	590.152
2012	476.264
2011	-9.719
2010	348.861
2009	699.598
2008	-1.506.236
2007	133.364
2006	421.847

Vorderingen

	31-12-2015	*31-12-2014*
4. *Overige vorderingen en overlopende activa*		
Te ontvangen legaten/erfenissen	418.383	158.208
Te vorderen dividendbelasting	950	345
Te ontvangen rente	48	992
Te ontvangen stichting Manders-Brada	5.000	-
Te ontvangen Eneco (eindafrekening 2014)	-	607
Te ontvangen opbrengst Paw Painting schilderijen	280	
Vooruitbetaalde posten	4.451	10.327
Borg KPN	293	293
	---	---
	429.405	170.772
	=========	=========
5. *Liquide middelen*		
ABN-AMRO Bank rekening courant	132.780	133.603
ABN-AMRO Bank private banking spaarrekening	4.567	287.502
ABN-AMRO Vermogensspaarrekening	132.587	204.436
ABN-AMRO Vermogensbeheerrekening	1.624.645	891.070
ING Bank	4.166	35.442
Internetsparen	2.161	2.138
Kassen	25	27
	---	---
	1.900.931	1.554.218
	=========	=========

PASSIVA

	31-12-2015	31-12-2014
6. *Reserves & fondsen*		
Reserves		
Continuïteitsreserve	830.000	750.000
Reserve seniorenopvang	500.000	500.000
Reserve Inspectiedienst Gezelschapsdieren	-	600.000
Reserve Hulp Dierentehuizen	-	50.000
Reserve Dierentehuis 's-Hertogenbosch	168.615	188.615
Reserve Dutch Cell Dogs	60.000	120.000
Reserve Wetenschappelijk onderzoek	120.000	160.000
Reserve activa bedrijfsvoering	68.481	64.125
Reserve EDU	180.000	-
Reserve WEK	225.000	-
Reserve Kennisfonds	135.000	-
Reserve bedoeld als bron van inkomsten	6.059.888	5.519.519
Fonds Kwik t.b.v. zwerfhonden	431.530	509.606
Fonds Van Leur Blasé t.b.v. FAIRPUP.	-	4.500
	---	---
	8.778.514	8.466.365
	=========	========

Het verloop van de diverse posten is onder onderstaande tekstuele uitleg in een tabel weergegeven.

Continuïteitsreserve
De continuïteitsreserve dient ter dekking van korte termijn risico's. Vorming vindt plaats op basis van de CBF-norm. Deze stelt dat de continuïteitsreserve maximaal mag bedragen anderhalf maal de kosten van de werkorganisatie (personeels/huisvestingskosten, kantoor/algemene kosten, afschrijving, toegerekende kosten publiciteit, communicatie werving baten, beheer en administratie) in jaar van vaststelling. De berekening over 2015 is als volgt:
Totale personeelskosten: € 318.446
Huisvestingskosten: € 10.967
Kantoor- en algemene kosten: € 42.919
Afschrijving: € 3.723
Toegerekende kosten publiciteit, communicatie aan werving baten: € 153.771
Beheer en administratie: € 21.470
Totaal: € 551.296, anderhalf maal totaal: € 826.944, afgerond 830.000.

Reserve seniorenopvang
De reserve seniorenopvang waarborgt de continuïteit van deze activiteit voor minimaal vijf jaar. Op de reserve worden aan het einde van het jaar de jaarlijkse kosten afgeboekt. Bij batig saldo van de organisatie wordt de reserve tot maximaal € 500.000 aangevuld om de continuïteit te verzekeren. In 2015 is dit mogelijk gebleken.

Inspectiedienst Gezelschapsdieren (IDG)
Vanwege de onduidelijke toekomst voor de IDG na 2015 is deze reserve in 2016 overgeheveld naar de reserves voor EDU, WEK, kennisfonds die middels preventie dierverwaarlozing/mishandeling tegen gaan.

Reserve hulp dierentehuizen
Deze reserve is na 2015 toegevoegd aan de reserve bedoeld als bron van inkomsten, omdat na dit jaar de financiële steun aan asielen is gestopt ten behoeve van kennispromotie via het kennisfonds en de aanpak van ondoordachte aanschaf, middels bijvoorbeeld het EDU en WEK project.

Reserve Dierentehuis 's-Hertogenbosch
Deze reserve maakt jaarlijkse kwijtschelding op de renteloze lening van oorspronkelijk € 308.615 (stand per 31-12-15: € 168.615) aan Dierentehuis 's-Hertogenbosch mogelijk. De looptijd is gelijk aan de looptijd van de lening. Het besluit tot kwijtschelding (sinds 2002 in maximaal 30 jaarlijkse termijnen) van jaarlijks 10.000 euro wordt genomen op basis van een bezoek en aangeleverde informatie over beleid en uitvoering daarvan bij het betreffende dierenasiel. De jaarlijkse kwijtschelding aan het Dierentehuis 's-Hertogenbosch €10.000 is in 2014 uitgesteld vanwege bestuursontwikkelingen bij het Dierentehuis. In de loop van 2015 is het bestuurlijk rustig geworden en is zowel over 2014 als over 2015 een bedrag van €10.000 per jaar kwijtgescholden.
Het saldo van deze reserve is gelijk aan het saldo van de lening.

Reserve Dutch Cell Dogs
Eind 2013 wordt de reserve Dutch Cell Dogs ingesteld. De helft van de bijdrage aan dit project vindt plaats vanuit het Fonds Kwik. Voor het overige gedeelte is deze reserve opgesteld om voor minimaal twee jaar de continuïteit van deze steun te waarborgen. Vanwege de toezegging van verlening van steun is in 2014 en 2015 de reserve aangehouden.

Reserve wetenschappelijk onderzoek
Eind 2013 wordt de reserve wetenschappelijk onderzoek ingesteld. Dit ivm de voorverkenning wetenschappelijk onderzoek. In 2014 volgt uit deze verkenning een subsidieverlening voor een promotieonderzoek van vier jaar, waarvoor de reserve vanaf dan gebruikt wordt.
Reserve activa bedrijfsvoering
De reserve activa bedrijfsvoering is gelijk aan het saldo van de vaste activa.

Reserve EDU, WEK en kennisfonds
Per januari 2016 worden, i.v.m. met het meerjarenbeleidsplan 2016 en met een projectie over negen jaar, drie nieuwe reserves gevormd: EDU, WEK, kennisfonds. Deze worden gevormd uit de reserve van de IDG (zie hiervoor).

Reserve bedoeld als bron van inkomsten
De reserve bedoeld als bron van inkomsten is ingesteld om zekerheid te garanderen dat ook in de toekomst de Koninklijke Hondenbescherming aan haar verplichtingen jegens haar doelstellingen kan voldoen. Bij vorming van deze reserve wordt uitgegaan van een periode van minimaal vijftien jaar waarvoor het risico moet worden afgedekt. Dit ivm verplichtingen die middels de activiteiten worden aangegaan. Voor exploitatie is een rendement van 5,5 à 6% op acht miljoen nodig op de langere termijn. Met de huidige rendementsstanden wordt deze 5,5 à 6% onvoldoende gehaald. Daarom is het streven de reserve bedoeld als bron van inkomsten uit te breiden. In 2010, 2012, 2013, 2014, 2015 is dit mogelijk gebleken, in 2011 niet.

Verdeling van het resultaat over de reserves bij onvoldoende batig saldo
Bij het verdelen van het resultaat over de diverse reserves genieten de reserves t.b.v. EDU, WEK, kennisfonds, opvang oudere honden, en Dutch Cell Dogs de voorkeur boven de andere reserves. Hierbij wordt verdeeld naar rato van de hoogte van het tekort. Op de reserve bedoeld als bron van inkomsten wordt enkel saldo toegevoegd wanneer er voldoende batig saldo is na het aanvullen van de overige reserves.

Fonds Kwik
Fonds Kwik is in 2008 gevormd uit de nalatenschap van mevrouw Kwik. Zij heeft als bestemming gegeven 'zwerfhonden'. Uit dit fonds wordt geput voor activiteiten van de Koninklijke Hondenbescherming die betrekking hebben op zwerfdieren. Dit zijn:

- Activiteit opvang oudere honden voor het percentage dat dit zwerfdieren betreft. Berekend in 2009: 15%. In 2013 is dit herberekend. In de nieuwe opvang in Den Bosch zijn t/m april 2013 opgevangen 37 zwerfhonden, 40 afstandshonden en 21 verwaarlozing/mishandeling/uithuiszettingshonden. Dit maakt het percentage zwerfhonden: 50% wat vanaf 2013 wordt aangehouden.
- Activiteiten met betrekking tot asielen/asieldieren. T/m 2012 is dit percentage geschat op 25% van de dieren. In 2013 is herberekend, oa. middels het tweede afstandsredenonderzoek. In dit onderzoek zijn gegevens van drie grote asielen ingevoerd (totaal 3178 dieren). Daarvan blijkt 51% (1605) zwerf/in beslag en 49% (1573) afstand. Omdat dit percentage min of meer wordt onderbouwd door het rapport 'Staat van het Dier2, WUR, 2011: 60%) wordt vanaf 2013 50% als percentage aangehouden. Het jaar 2015 is het laatste jaar waarin financiële steun asielen als activiteit wordt uitgevoerd.
- Activiteiten tbv buitenlandse honden (altijd zwerfdieren).

Op 7 februari 2011 heeft het bestuur van de Koninklijke Hondenbescherming een langere termijn besteding van het fonds bepaald, zodat dit fonds de continuïteit van zorg aan zwerfhonden kan waarborgen middels de opvang van oudere honden en de financiële steun aan asielen. Sinds 2014 wordt hieraan de (her)opvoeding tbv betere plaatsingskans toegevoegd, via de steun aan Dutch Cell Dogs. Sinds januari 2016 is financiële steun asielen komen te vervallen.

Van het fonds is in 2015 een bedrag van € 42.333 afgeboekt ten behoeve van de seniorenopvang, € 5.743 van financiële steun asielen en €30.000 ten behoeve van Dutch Cell Dogs.

Fonds van Leur-Blasé
In 2014 is dankzij het fonds Van Leur-Blasé een fonds gevormd waarmee het vervolg van de FAIRPUP-campagne in 2015 gerealiseerd kan worden. Het bedrag dat is toegezegd zal in 2015 gebruikt worden om de FAIRPUP-APP te realiseren en promoten. Het fonds is daarom in 2015 uitgeput.

OVERZICHT RESERVES/FONDSEN

Reserves t.b.v.	*Continuïteit*	*Senioren Opvang*	*I.D.G.*	*Hulp dieren-tehuizen*	*Activa Bedrijfsvoe-ring*	*Dierentehuis Den Bosch*	*Dutch Cell Dogs*	*Wetenschappelijk Onderzoek*	*EDU*
Stand per 1 januari	750.000	500.000	600.000	50.000	64.125	188.615	120.000	160.000	-
Dotatie	80.000	42.333	-	-	7.095	-	-	-	180.000
Onttrekkingen/Vrijval	-	-42.333	--600.000	-50.000	-2.739	-20.000	-60.000	-40.000	-
Saldo per 31 december	830.000	500.000	-	-	68.481	168.615	60.000	120.000	180.000
Voor nadere toelichting zie					1	2			

Reserves/Fondsen t.n.v.	*Reserve WEK*	*Reserve Kennisfonds*	*Reserve bedoeld als bron van inkomsten*	*Kwik t.b.v. zwerfhonden*	*Van Leur Blasé t.b.v. Fairpup*
Stand per 1 januari	-	-	5.519.519	509.606	4.500
Dotatie	225.000	135.000	540.369	-	-
Onttrekkingen/Vrijval	-	-		-78.076	-4.500
Saldo per 31 december	225.000	135.000	6.059.888	431.530	-

Schulden

	31-12-2015	31-12-2014
7. *Belastingen en premies sociale verzekeringen*		
Loonbelasting	22.203	14.325
	=========	=========

8. *Overige schulden en overlopende passiva*		
Crediteuren	7.356	3.614
Nog te betalen correctie loonheffing	3.400	-
Nog te betalen inzake seniorenopvang	3.746	1.623
Nog te betalen vermogensbeheer/bewaarloon effecten	13.856	13.108
Nog te betalen vakantiedagen	1.468	4.450
Nog te betalen vakantiegeld/dertiende maand	7.171	8.652
Nog te betalen salarissen	593	
Nog te betalen kosten onderhoud pand	150	238
Nog te betalen accountantskosten (controle + advies)	15.400	13.750
Nog te betalen accountantskosten (samenstelling)	6.416	6.428
Nog te betalen portokosten	3	325
Nog te betalen activiteiten H & Z	300	543
Nog te betalen activiteiten VHB	-	303
Nog niet besteed deel subsidie Ministerie van EZ	5.921	-
Nog te betalen overige personeelskosten	197	-
Retour te betalen donatie	40	-
Nog te betalen I.D.G. (teveel gestort)	48	-
Nog te betalen pensioenpremie	-	2.000
Nog te betalen hulpverlening	10.000	16.963
Nog te betalen bankkosten	56	175
Nog te betalen automatiseringskosten	-	513
Vooruitontvangen contributies	254	346
	---	---
	76.375	73.031
	=========	=========

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

De Koninklijke Hondenbescherming is in het bezit van het bloot eigendom van een effectenportefeuille ter waarde van € 13.280 waarvan derden het vruchtgebruik genieten. De vruchten over 2015 bedragen in totaal 430, dit zijn de rente- en dividendinkomsten van het depot, minus de kosten van bewaargeving.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2015

		2015		2014
9. Baten uit eigen fondsenwerving				
Contributies	29.012		30.105	
Donaties	41.893		35.713	
Nalatenschappen	410.864		364.247	
Bijdragen seniorenproject	35.752		30.105	
	---		---	
Totaal baten uit eigen fondsenwerving		517.521		460.170
		=========		=======

10. Baten uit acties van derden		
Manders Brada Stichting t.b.v. Hulpverlening Dierentehuizen	6.594	-
Manders Brada Stichting t.b.v. I.D.G.	12.500	12.500
	---	---
Totaal aandeel in acties van derden	19.094	12.500
	========	========

11. Subsidies		
Basiskennis aanschaf hond	34.079	-
	========	========

Op 29 oktober 2015 heeft het Ministerie van Economische Zaken een campagne subsidie overgemaakt van €40.000 voor het project 'Basiskennis aanschaf hond – van ondoordacht naar goed doordacht'. Deze campagne is in overleg met het Ministerie in twee delen besteed. Ontwikkeling en deel een van de campagne hebben in 2015 plaatsgevonden, voor een bedrag van totaal €34.079. Januari 2016 is het overige bedrag van de subsidie besteed aan het tweede deel van de campagne.

12. Resultaat beleggingen (baten)

Intrest				
Rente obligaties		63.364		69.033
Opbrengst effecten overig				
Dividenden en opties		75.403		71.714
Intrest				
Rente internetsparen/deposito	3.267		3.177	
Rente vermogensbeheer	17.304		15.889	
Overige rente	424		4.816	
	---		---	
Totaal intrest		20.995		23.882
Koersresultaten				
Gerealiseerd koersresultaat		387.731		187.578
Ongerealiseerd koersresultaat		-16.444		230.180
		---		---
Totaal baten beleggingen		531.049		582.387
		========		========

	2015	2014
Resultaat beleggingen (lasten)		
Kosten effecten		
Vermogensbeheer	57.343	50.412
Totaal lasten beleggingen	57.343	50.412
Netto resultaat beleggingen	473.706	531.975

13. Kosten eigen fondsenwerving

Afdrachten		
Fondsenwerving	-	-
Afdrachten	-	-
Personeelskosten	7.994	7.480
Huisvestingskosten	329	318
Kantoor- en algemene kosten	743	707
Afschrijving en rente	112	84
Totaal kosten uit eigen fondsenwerving	9.178	8.589
Netto baten uit eigen fondsenwerving	480.343	438.581

Besteed aan doelstelling

In 2015 heeft de Koninklijke Hondenbescherming een percentage van 114% besteed aan de doelstelling gerelateerd aan het totaal aan baten uit eigen fondsenwerving en acties van derden (€ 609.821 totaal besteed aan de doelstelling/€ 536.615 totaal baten uit eigen fondsenwerving en acties van derden). In 2014 is dit percentage 102% (€ 481.459/ € 472.670) geweest. In het boekjaar is 77% (2014: 75%) van de som der totale lasten besteed aan doelstelling.

		2015		2014
14. *Hulp en Zorg*				
Subsidies en Bijdragen				
Individuele hulp	5.667		4.730	
Hulp organisaties	1.724		500	
Seniorenopvang	84.667		78.055	
Kwijtschelding St. Dierentehuis 's-Hertogenbosch	20.000		-	
Overige projecten, waaronder DCD's	60.000		71.732	
	---		---	
Subsidies en bijdragen		172.058		155.017
Personeelskosten		42.636		40.128
Huisvestingskosten		1.755		1.698
Kantoor- en algemene kosten		3.964		3.769
Afschrijving en rente		596		448
		---		---
Totaal Hulp en Zorg		221.009		201.060
	========		=========	

15. *Politieke en Juridische Zaken*				
Subsidies en Bijdragen				
Voorlichtingsspeerpunten	5.025		152	
Overige acties	290		2.171	
	---		---	
Subsidies en bijdragen (overige acties)		5.315		2.323
Personeelskosten		42.748		40.083
Huisvestingskosten		1.755		1.697
Kantoor- en algemene kosten		3.964		3.769
Afschrijving en rente		596		449
		---		---
Totaal Politieke en Juridische Zaken		54.378		48.321
		========		=========

		2015		2014
16. *Bevordering Verantwoord Hondenbezit*				
Subsidies en bijdragen- wetenschappelijk onderzoek	50.000		292	
Publiciteit en Communicatie				
Voorlichting	28.805		34.709	
Project 'Basiskennis aanschaf hond'	34.079		-	
Media Activiteiten	635		635	
Standkosten	78		-	
Folders en spreekbeurtpakketten	3.664		5.379	
Nieuwsmagazine	19.465		19.959	
Overige publicaties	649		666	
Internetsite	1.371		1.594	
	---		---	
Subsidies, Publiciteit en Communicatie		138.746		63.234
Personeelskosten		94.168		87.568
Huisvestingskosten		3.838		3.712
Kantoor- en algemene kosten		8.672		8.246
Afschrijving- en rente		1.303		980
		---		---
Totaal Bevordering Verantwoord Hondenbezit		246.727		163.740
		========		========
17. *Inspectiedienst Gezelschapsdieren*				
Inspectiekosten	49.460		40.147	
Administratieve ondersteuning	1.500		1.500	
Individuele hulp	526		74	
Vergader- en representatiekosten	2.120		1.782	
GSM inspecteurs	4.554		4.681	
Kantoorkosten	11.468		9.698	
	---		---	
Totaal Inspectiedienst Gezelschapsdieren		69.628		57.882
		========		=======

	2015		2014	
18. *Hulpverlening Dierentehuizen*				
t.l.v. Manders-Brada stichting	6.594		-	
t.l.v. Koninklijke Hondenbescherming	13.485		10.528	
		20.079		10.528
Vrijval project uit 2013		-2.000		-72
Totaal Hulpverlening Dierentehuizen		18.079		10.456

19. Beheer en administratie				
Personeelskosten	79.942		74.795	
Accountantskosten en kosten jaarrekening	21.470		19.533	
Huisvestingskosten	3.290		3.182	
Kantoor- en algemene kosten	7.433		7.068	
Afschrijving- en rente	1.117		840	
Totaal Beheer en administratie		113.252		105.418

20. Personeelskosten				
Salarissen	205.096		190.989	
Sociale lasten	39.863		35.543	
Pensioenpremies	19.578		22.432	
Overige personeelskosten	2.951		1.090	
Vergoeding inspecteurs I.D.G.	50.960		41.647	
Totaal Personeelskosten		318.448		291.701

De salarissen worden vastgesteld conform de CAO Welzijn. Bestuursfuncties zijn onbezoldigd. Er is bij de Koninklijke Hondenbescherming een directeur (0,6 FTE) die de dagelijkse leiding heeft over de organisatie. De opbouw van het salaris ziet er uit als volgt:

Dienstverband	Mw. I.R. van Herwijnen		
Aard contract	Onbepaald sinds 2010		
Uren per week	20		
Parttime percentage	55,6%		
Periode	1/1/09-31/12/15		
Bezoldiging			
Jaarinkomen			
Bruto salaris		30.225	28.937
Vakantiegeld		2.310	2.274
13e Maand		2.427	2.391
		---	---
		34.962	33.602
SV lasten (werkgeversdeel)		6.248	5.964
Pensioenlasten (werkgeversdeel)		3.190	3.103
		---	---
		44.400	
Totaal 2014			42.669
Totaal 2013			41.242
Totaal 2012			38.918
Totaal 2011			37.535
Totaal 2010			34.453
Totaal 2009			34.781
		=======	========

		2015		2014
21.	Kantoorkosten- en algemene kosten			
	Kantoorbenodigdheden	1.981		1.479
	Computerkosten	8.230		4.717
	Telefoon	1.564		1.610
	Porti- en vracht	560		2.064
	Internet aansluiting	956		940
	Bestuurskosten	1.882		3.643
	Beleidsvorming	164		518
	Keurmerk C.B.F.	1.830		915
	Bijdrage V.F.I.	3.560		2.560
	Representatie	796		1.222
	Advertentiekosten	-		236
	Verzekeringen	3.307		3.692
	Overig	-54		-37
	Kantoorkosten I.D.G.	18.143		16.161
		---		---
	Totaal Kantoor- en algemene kosten		42.919	39.720
			=========	========

22.	Afschrijvingen en rente			
	Afschrijvingen			
	Inventaris en Installaties	1.220		466
	Automatisering	1.519		1.510
		---		---
			2.739	1.976
	Bankkosten		984	825
			---	---
	Totaal Afschrijvingen en rente		3.723	2.801
			======	======

OVERIGE GEGEVENS

Toerekening exploitatiesaldo

Op de bestemmingsreserves zijn de kosten in mindering gebracht die besteed zijn aan de respectievelijke doelstellingen. Om de reserves weer op het oude peil te krijgen hebben vanuit het exploitatiesaldo toevoegingen plaats gevonden. De bestemmingsreserve IDG en Hulpverlening Dierentehuizen zijn i.v.m. gewijzigd beleid overgeheveld naar bestemmingsreserves voor de nieuwe activiteiten die vanaf 2016 worden uitgevoerd.

Tijdens de ledenvergadering waarop de jaarrekening zal worden vastgesteld en goedgekeurd, zal worden voorgesteld het exploitatiesaldo op de hiervoor vermelde wijze te verdelen. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

Verschillenanalyse rekening versus begroting

Tegenover een begroot bedrag aan baten eigen fondsenwerving van €93.500 is dit bedrag in werkelijkheid €517.521. Het verschil van €424.021 wordt met name veroorzaakt door de ontvangst van niet begrote nalatenschappen van €410.864. De opbrengsten uit donaties zijn ongeveer €12.000 hoger dan begroot.

De bestedingen aan de doelstellingen van €609.821 zijn over het totaal in lijn met de het begrote bedrag van €608.500. Bestedingen aan 'Hulp en zorg' zijn met €221.009 hoger dan begroot (€208.000). Dit wordt verklaard door een onvoorziene kwijtschelding uit 2014 op de lening aan Dierentehuis 's-Hertogenbosch van €10.000 en een wat hogere besteding op de seniorenopvang, met name omdat bij binnenkomst een aantal honden medisch meer zorg nodig had dan verwacht. Bestedingen aan 'Politieke en juridische zaken' zijn met €54.378 lager dan begroot (€68.500), voornamelijk vanwege goedkoper uitgevoerde beursactiviteiten en minder promotie voor de 'Ruim je Rot'-app. Besteding aan 'Bevordering Verantwoord Hondenbezit' was met €246.727 hoger dan begroot (€228.000) als gevolg van een in het jaar ontvangen en bestede campagne subsidie van het Ministerie van Economische Zaken voor het tegen gaan van ondoordachte aanschaf van honden, een bron van veel hondenleed. Binnen deze post waren kosten voor drukwerk en digitale communicatiemiddelen lager dan begroot.

De lasten van de beleggingen zijn in 2015 hoger dan begroot (€57.343 versus €40.000). Dit is het gevolg van de toegenomen waarde van de effectenportefeuille, die als basis dient voor de berekening van de beheerkosten. De kosten van fondsenwerving zijn ongeveer in lijn met de begroting.

De samenstelling van het bestuur is bij opmaak van het jaarverslag:

Dhr. mr. T. Bosch	voorzitter	(zitting sinds 2013)
Dhr. R. de Vink	penningmeester	(zitting sinds 2013)
Mw. mr. A.M. Le Haen	secretaris	(zitting sinds 2012)
Mw. mr. B.E.V. Langeler	bestuurslid	(zitting sinds 2009)
Dhr. K.P. Lock MSc.	bestuurslid	(zitting sinds 2013)
Dhr. mr. G. van Slooten	bestuurslid	(zitting sinds 2013)
Dhr. drs. J.J. Smit	bestuurslid	(zitting sinds 2010)

Mw. Ir. I.R. van Herwijnen directeur

Den Haag, 13 juni 2016.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van Koninklijke Hondenbescherming

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2015 van Koninklijke Hondenbescherming te Den Haag gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN HET BESTUUR

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving Fondsenwervende Instellingen (RJ 650). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE ACCOUNTANT

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vereniging gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

OORDEEL BETREFFENDE DE JAARREKENING

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Koninklijke Hondenbescherming per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving Fondsenwervende Instellingen (RJ 650).

VERKLARING BETREFFENDE HET JAARVERSLAG

Op basis van onze werkzaamheden overeenkomstig de Nederlandse controlestandaard 720 vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende instellingen' is opgesteld. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor over wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amsterdam, 13 juni 2016
MAZARS PAARDEKOOJ'ER HOFFMAN N.V.

T. Haremaker RA